Lokalna Grupa Działania / *Local Action Group*
„Zielony Pierścień"

Projekty partnerskie i lokalne inicjatywy

Partnership projects and local initiatives

Baranów Janowiec Kazimierz Dolny Końskowola Kurów Markuszów Nałęczów Puławy Wąwolnica Wojciechów Żyrzyn

ZIELONY PIERŚCIEŃ

LEADER

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: **Europa inwestująca w obszary wiejskie**

The European Agricultural Fund for Rural Development: ***Europe investing in rural areas***

Nałęczów 2010

Lokalna Grupa Działania (LGD) „Zielony Pierścień”

Aby uzyskać więcej informacji na temat wdrażania Osi LEADER, działań LGD „Zielony Pierścień” oraz Lokalnej Strategii Rozwoju na obszarze 11 gmin należących do stowarzyszenia prosimy zwrócić się do:

Biura LGD „Zielony Pierścień”:

ul. St. Żeromskiego 1,
24-150 Nałęczów

Tel./fax +48 81 50 16 140
Tel. +48 81 50 16 141

e-mail: lgd@zielonypierscien.pl

www.zielonypierscien.pl

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 z Osi 4 LEADER

Financed by the European Union under the Rural Development Programme for 2007-2013, Axis 4 LEADER

Partnerstwo otwiera nowe możliwości

Lokalna Grupa Działania „Zielony Pierścień" powstała w styczniu 2008 r. Jednak jej początki sięgają drugiej połowy 2007 r. Wówczas to partnerzy z sektora publicznego (samorządy gminne) i społecznego (mieszkańcy i organizacje pozarządowe) z kilku gmin nadwiślańskich z trzech powiatów na Lubelszczyźnie rozpoczęli konsultacje w sprawie utworzenia partnerstwa trójsektorowego i wspólnych działań na rzecz poprawy jakości życia społeczności lokalnych. W konsekwencji Lokalną Grupę Działania „Zielony Pierścień" tworzyło ponad 150 partnerów z sektora społecznego, publicznego i gospodarczego z 11 gmin: Baranów, Janowiec, Kazimierz Dolny, Końskowola, Kurów, Markuszów, Nałęczów, Puławy, Wąwolnica, Wojciechów i Żyrzyn położonych w zachodniej części Lubelszczyzny w obrębie dwu powiatów: puławskiego i lubelskiego.

Dzięki opracowaniu Lokalnej Strategii Rozwoju stowarzyszenie mogło wystąpić z wnioskiem o wsparcie finansowe z Osi 4 Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 na zaplanowane przedsięwzięcia.

Partnership opens up new possibilities

Local Action Group "Zielony Pierścień" was founded in January, 2008. However, its origins date back to the second half of 2007. At that time, the partners from the public sector (commune self-governments) and the social one (residents and non-governmental organizations) from a few communes around Vistula river of three poviats in the Lublin Region, began discussions on the creation of a three-sector partnership and mutual actions in order to improve the quality of life of the local communities. As a result, LAG was comprised of over 150 partners from social, public and economic sectors from 11 communes: Baranów, Janowiec, Kazimierz Dolny, Końskowola, Kurów, Markuszów, Nałęczów, Puławy, Wąwolnica, Wojciechów i Żyrzyn, located in the western part of the Lublin region within two poviats: Lublin poviat and Puławy poviat.

By developing a Local Development Strategy, the association could apply for financial support of the Axis 4 - Leader under Rural Development Programme for 2007-2013.

Obszar objęty działaniem LGD jest wyjątkowy, o wielkim turystycznym potencjale. Cechuje go bogate dziedzictwo przyrodniczo-krajobrazowe Przełomu Wisły, Pradoliny Wieprza i Doliny Bystrej oraz cenne dziedzictwo kulturowe, w tym wiele obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Wielu obszar ten określa jako „turystyczną bramę" Lubelszczyzny. Droga turysty przyjeżdżającego na Lubelszczyznę z centralnej i zachodniej Polski wiedzie bowiem przez nasz subregion.

Turystyka stanowi wielką szansę dla rozwoju społeczno-gospodarczego tego obszaru. Stąd tak wiele miejsca poświęcono jej w Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR). Większość przedsięwzięć zaplanowanych w LSR bezpośrednio lub pośrednio dotyczy właśnie turystyki.

Na tym obszarze ruch turystyczny koncentruje się przede wszystkim w Kazimierzu Dolnym i Nałęczowie, dwu markowych miejscowościach o randze krajowej. Wielką szansę na rozwój turystyki mają także mieszkańcy z obszarów wiejskich okalających te dwie miejscowości. Urokliwa

The area covered by the LAG activities is unique and has the great tourist potential. It is characterized by exceptional nature and landscape advantages with the picturesque gorge of the Vistula river, of the ice-marginal valley of Wieprz river and valley of Bystra river as well as by valuable cultural heritage, including many sites listed in the register of monuments. This area is referred to as "the tourist gate" of the Lublin Region, as tourists who arrive here from Central and Western Poland cross our subregion.

Tourism industry is a great opportunity for the socio-economic development of this area. Therefore, so much space was devoted to tourism in the Local Development Strategy (LDS). Most of the projects included in LDS, directly or indirectly, are related to the tourism sector.

In this area, tourism movement is mainly concentrated in Kazimierz Dolny and Nałęczów, in two branded places of national importance. A great opportunity for the development of tourism awaits also for the residents of rural areas surrounding these two towns. The charming nature,

przyroda i krajobrazy oraz autentyczna twórczość ludowa wsi mogą stać się równie atrakcyjnym produktem turystycznym. Wymaga to jednak wspólnych działań wielu podmiotów z różnych sektorów na poziomie lokalnym i ponadlokalnym. Wymaga to jednym słowem ... partnerstwa.

LGD tworzy dla zainteresowanych partnerów przestrzeń do rozmów i działań na rzecz wspólnych projektów, które pobudzają rozwój całego subregionu jak i pojedynczych miejscowości. Z perspektywy 3 lat działalności LGD dostrzec już można wymierne efekty współpracy mieszkańców i instytucji z różnych gmin i z różnych sektorów. W pojedynkę osiągnięcie tych zamierzeń byłoby trudniejsze lub niemożliwe. A więc partnerstwo otwiera nowe możliwości dla mieszkańców i rozwoju naszego regionu.

Niniejsza publikacja ukazuje nasz obszar poprzez przykłady ciekawych inicjatyw partnerskich na poziomie regionalnych jak i lokalnym.

landscapes and authentic folk artistic work of the village can become the equally attractive tourist product. This requires, however, the cooperation between multiple entities, from different sectors at local and supra-local levels. In a word, it requires partnership ...

For all interested partners, LAG creates a space for debates and actions for common projects, which will encourage the development of both, the subregionas a whole, and its individual towns. From the perspective of three years of LAG activities, You can already notice the tangible results of cooperation between residents and institutions from different communes and from various sectors. Individually, these goals would be difficult or impossible to achieve. Thus, the partnership opens up new opportunities for residents and for the development of our region. This publication presents our area through interesting partnership initiatives of both local and regional scale.

Tutaj działamy
Here we act

Obszar Lokalnej Grupy Działania (LGD) „Zielony Pierścień" znajduje się we wschodniej części Polski. Położony jest w malowniczych dolinach rzek: Wisły, Wieprza oraz Bystrej i obejmuje 11 gmin (Baranów, Janowiec, Kazimierz Dolny, Końskowola, Kurów, Markuszów, Nałęczów, Puławy, Wąwolnica, Wojciechów i Żyrzyn), które znajdują się w granicach dwu powiatów: puławskiego i lubelskiego. Obszar ten otacza miasto Puławy – największy ośrodek miejski subregionu. Szybko tu można dotrzeć z Lublina oddalonego od centrum naszego subregionu około 35 km oraz z Warszawy oddalonej stąd 130 km.

Subregion wyróżniają szczególne walory przyrodniczo-krajobrazowe z malowniczym przełomem Wisły, pradoliną Wieprza, doliną Bystrej, najgęstszą w Europie siecią lessowych wąwozów i unikatową roślinnością. Dla ich ochrony utworzono Kazimierski Park Krajobrazowy wraz z otuliną oraz rezerwaty przyrody. Do rejestru wpisano ponad 50 pomników przyrody.

W przeszłości przez ten obszar przebiegały ważne międzynarodowe szlaki handlowe, które istotnie wpłynęły na życie społeczno-gospodarcze i kulturalne jego mieszkańców. Przy szlakach powstawały najpierw zamki obronne, z których do dzisiaj zachowały się ruiny w Janowcu, Kazimierzu Dolnym i Bochotnicy, a później pałace i dworki osiadłych tu ziemian i kupców. Na tym obszarze bardzo dobrze rozwijało się rzemiosło, handel

The area covered by the Local Action Group (LAG) "Zielony Pierścień" is situated in the Eastern Poland. It is located in the picturesque valleys of three rivers: Vistula, Wieprz and Bystra, and it covers 11 communes (Baranów, Janowiec, Kazimierz Dolny, Końskowola, Kurów, Markuszów, Nałęczów, Puławy, Wąwolnica, Wojciechów and Żyrzyn) that are situated within two poviats: Lublin poviat and Puławy poviat. That area surrounds the city of Puławy – the biggest urban centre of the subregion. The city is situated within a driving distance from Lublin (approx. 35 km) and Warsaw (approx. 130 km).

The subregion is characterized by exceptional nature and landscape advantages with a picturesque gorge of the Vistula River, an ice-marginal valley of Wieprz river and valley of Bystra river as well as by the densest network of loess ravines in Europe, and unique flora. In order to protect this natural heritage, Kazimierz Landscape Park with its buffer zone as well as various nature reserves and over 50 registered natural monuments have been created.

In the past, many important international trade routes crossed the area, what substantially influenced socio-economic and cultural life of its inhabitants. In the beginning, near trade routes there were built fortified castles, the ruins of which can be found today in Janowiec, Kazimierz Dolny and Bochotnica; later on, palaces and mansions of local landed gentry and merchants were raised. Handicraft, trade (markets and fairs) and agriculture were very

(targi i jarmarki) i rolnictwo. Do dzisiaj Baranów słynie z garncarstwa a Kurów z garbarstwa i kuśnierstwa.

Obszar LGD charakteryzuje niezwykłe nasycenie zabytkami. Występuje tu wiele historycznych układów urbanistycznych, cenna architektura sakralna, zamki obronne, zabytkowa architektura rezydencjalna, zabytkowe parki i aleje, cmentarze i miejsca pamięci narodowej oraz krajobraz przyrodniczy jako element stanowiący otoczenie obiektów zabytkowych oraz enklawy naturalnego krajobrazu. Najwięcej zabytków posiadają Kazimierz Dolny oraz Nałęczów. Są to miejscowości najczęściej odwiedzane przez turystów na Lubelszczyźnie. Bogate dziedzictwo kulturowe obszaru potwierdza także wiele funkcjonujących tu muzeów stanowiących blisko 20% wszystkich czynnych placówek muzealnych w województwie lubelskim.

Teren objęty działaniem naszej LGD posiada bogate tradycje twórczości ludowej i zanikającego obecnie rzemiosła. Garncarstwo (szczególnie w Baranowie), tkactwo (szczególnie Borysów, Żerdź i Żyrzyn), garbarstwo i kuśnierstwo (Kurów), kowalstwo - te dziedziny odgrywały ważną rolę w życiu społeczno-gospodarczym regionu. Obecnie społeczności lokalne próbują przywrócić te tradycje organizując przeglądy oraz warsztaty zanikających zawodów. Działania te przybliżają nie tylko dziedzictwo kulturowe regionu, ale stają się przede wszystkim atrakcją turystyczną, która stanowi dodatkowe źródło dochodu dla mieszkańców wsi.

prosperous in this area. Until today Baranów is famous for pottery and Kurów for tanning and fur processing.

The LAG area is characterized by a great number of monuments. You can find here numerous historical urban structures, appreciated sacred architecture, fortified castles, historic residences, historic parks and alleys, cemeteries and places of national remembrance, as well as enclaves of natural landscape. The greatest number of monuments can be found in Kazimierz Dolny and in Nałęczów. They are most frequently visited spots of Lublin region. Highly valuable cultural heritage of the area is also confirmed by the fact that numerous museums of the region constitute almost 20 per cent of all museums of the Lublin Region.

The area covered by the LAG possesses rich traditions in folk art and in currently dying handicrafts. Pottery (particularly in Baranów), weaving (Borysów, Żerdź and Żyrzyn), tanning and fur processing (Kurów), blacksmithing – all those professions played a significant role in socio-economic life of the region. At present, local communities are trying to restore these traditions by organising festivals and workshops thematically concentrated on those vanishing professions. Such activities not only bring the history of the region closer, but, above all, constitute a tourist attraction generating an additional source of income for rural residents.

Wspólne projekty partnerskie o zasięgu regionalnym

Misją LGD „Zielony Pierścień" jest tworzenie i umacnianie partnerstwa na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców oraz rozwoju i promocji obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju.

Od początku istnienia naszej organizacji wspólnie z partnerami z sektora publicznego, społecznego i gospodarczego pracujemy nad inicjatywami o charakterze ponadlokalnym, które poprzez wykorzystanie zasobów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych, spowodowałyby zrównoważony rozwój gospodarczy subregionu. Turystyka jest tą dziedziną, która stwarza największe szanse rozwoju przedsiębiorczości i pozyskania dodatkowych dochodów przez mieszkańców na obszarach wiejskich. Obecnie na naszym obszarze ruch turystyczny koncentruje się głównie w trzech miejscowościach: Kazimierzu Dolnym, Nałęczowie i Puławach, gdzie najlepiej rozwinięta jest infrastruktura turystyczna. Obszary wiejskie o równie wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych, ale pozbawione takiej infrastruktury, są w mniejszym stopniu dostępne dla turystów. To powoduje, że turysta w naszym subregionie przebywa najczęściej krótko, 1 lub 2 dni.

Joint partnership region-wide projects

The mission of the LAG is to create and strengthen partnership for the improvement of the quality of life of the inhabitants and for the development and promotion of an area covered by the Local Development Strategy.

Since the very beginning, together with our partners from public, social and economic sector, we have undertaken supra-local initiatives that, by taking benefits from natural and cultural heritage resources, would contribute to the sustainable economic development of the subregion.

Tourism industry is a great opportunity for enterprise development of this area and an additional source of income for rural residents. At present, tourism movement in this area is mainly concentrated in Kazimierz Dolny, Nałęczów and Puławy, where one can find best tourism infrastructure facilities. Rural areas with equally rich landscape and cultural advantages but without well-developed tourism infrastructure are less accessible for the tourists. Consequently, the average stay period of tourists that visit our region equals only two days.

Rozwój turystyki na naszym obszarze możliwy jest poprzez zdekoncentrowanie ruchu turystycznego i zainteresowanie gości ofertą wypoczynku na obszarach wiejskich. Stąd obecne działania naszej LGD podejmowane razem z partnerami lokalnymi ukierunkowane są na tworzenie infrastruktury turystycznej, wzmacnianie tożsamości kulturowej i promowanie dziedzictwa kulturowego lokalnych społeczności (ekomuzeum, questing) oraz kreowanie przedsiębiorczości.

Dzięki uczestniczeniu LGD „Zielony Pierścień" w krajowych sieciach współpracy na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, tj. w Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW) oraz w Krajowej Sieci Grup Partnerskich (KS GP) korzystamy z ciekawych doświadczeń i dobrych praktyk partnerów z innych regionów Polski. W ramach współpracy z KS GP włączyliśmy się w realizację programu „Ekomuzea" oraz „Bursztynowy Szlak". Te innowacyjne narzędzia pozwalają nam i naszym lokalnym partnerom w sposób oddolny i nowatorski ukazywać i na nowo interpretować dziedzictwo kulturowe obszaru naszej LGD oraz budować nowe oferty turystyczne, które pobudzą rozwój gospodarczy subregionu.

Tourism development in our area is possible by focusing on the diffusion of tourism movement and encouraging tourists to spend their holidays in rural areas. Therefore, current initiatives undertaken by LAG in the cooperation with its local partners aim at creating tourism infrastructure, strengthening cultural identity and promoting cultural heritage of local communities (ecomuseums, questing) as well as promoting enterprise.

Thanks to the participation of the LAG in national cooperation networks for sustainable development of rural areas, i.e., in National Rural Network (NRN) and in Polish Network of Partnership Groups, we benefit from valuable experience and good practice of our partners from other Polish regions. In the framework of cooperation with Polish Network of Partnership Groups, we joined the projects "Ecomuseums" and "Amber Trail Greenways". These innovative instruments enable us and our local partners to present the cultural heritage of our LAG in a creative way, as well as to develop new tourism offers that would encourage the economic development of the subregion.

Pętle rowerowe jako sieciowy i innowacyjny produkt turystyczny na Lubelszczyźnie

LGD „Zielony Pierścień" jako lider wspólnie z 14 samorządami - partnerami (Baranów, Dęblin, Garbów, Janowiec, Kamionka, Końskowola, Kurów, Markuszów, gmina Puławy, miasto Puławy, Ryki, Wąwolnica, Wojciechów, Żyrzyn) opracowała projekt pn. „Utworzenie sieci pętli rowerowych od Kazimierskiego do Kozłowieckiego Parku Krajobrazowego jako zintegrowanego, innowacyjnego i sieciowego produktu turystycznego". Całkowita wartość Projektu to ponad 1,9 mln zł, a jego planowany termin realizacji to czerwiec 2011 – wrzesień 2012.

Celem projektu jest rozwój turystyki na obszarach wiejskich w oparciu o wykorzystanie zasobów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych obszaru. Projekt odpowiada na potrzebę dekoncentracji ruchu turystycznego i ukierunkowania go także na obszary wiejskie znajdujące się w sąsiedztwie trójkąta turystycznego Kazimierz Dolny – Nałęczów – Puławy.

Bicycle trails as an innovative network tourism product in the Lublin Region

LAG "Zielony Pierścień" as the leader, together with 14 local governments – partners (Baranów, Dęblin, Garbów, Janowiec, Kamionka, Końskowola, Kurów, Markuszów, the commune of Puławy, the city of Puławy, Ryki, Wąwolnica, Wojciechów, Żyrzyn) have elaborated the project entitled "The creation of a network of bicycle trails from Kazimierz Landscape Park to Kozłówka Landscape Park as an integrated and innovative network tourism product. The project was estimated at over PLN 1.9 million, and is to be accomplished between June 2011 and September 2012.

The aim of the project is to encourage tourism development in the rural areas by profiting from their landscape and cultural advantages. The project responds to the need for diffusion of tourism movement and targeting it at rural areas located near 3 tourist spots: Kazimierz Dolny, Nałęczów, Puławy.

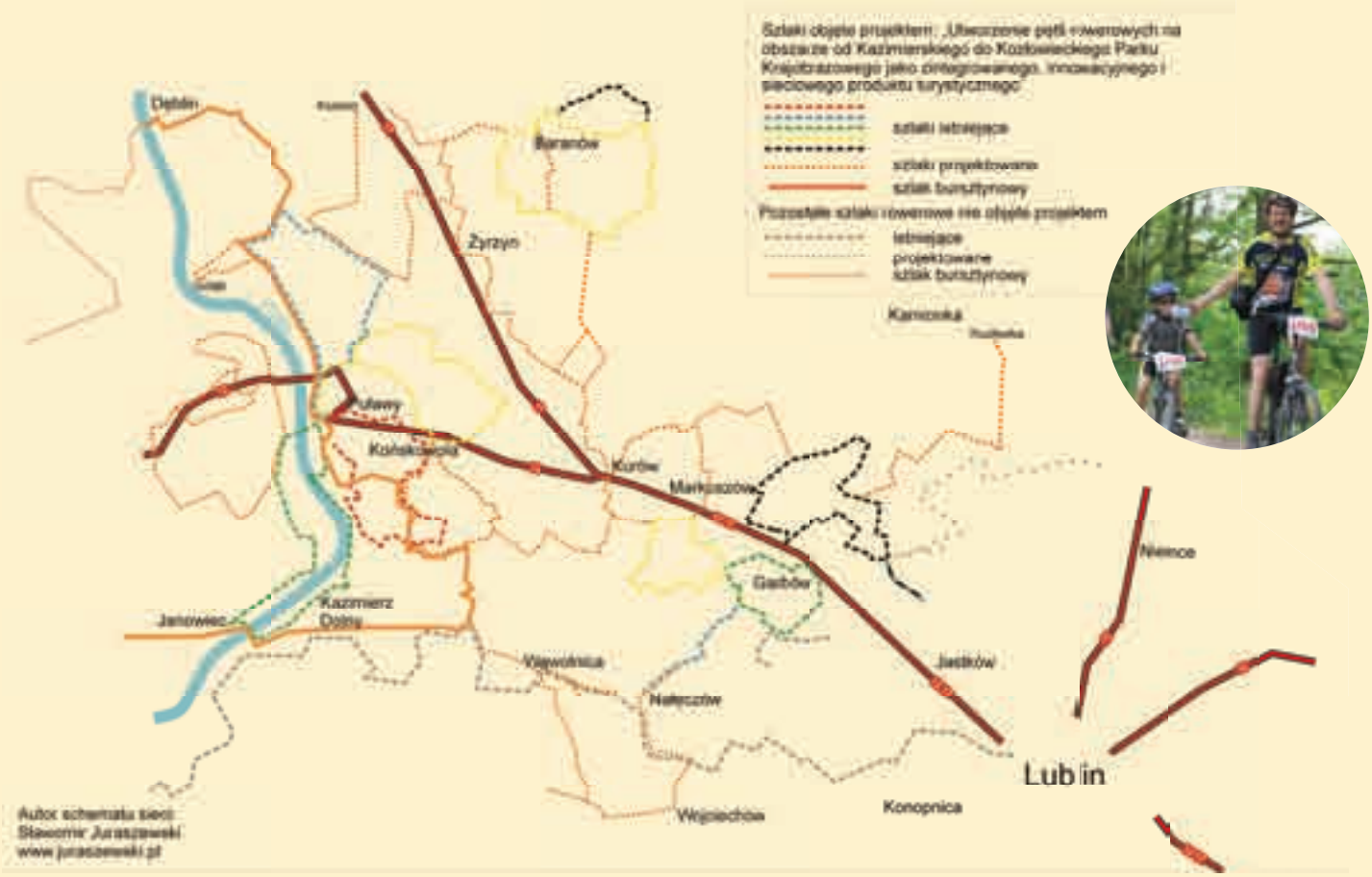

Projekt będzie wpływał na dalszy rozwój infrastruktury turystycznej na obszarach wiejskich (agrokwatery, punkty gastronomiczne, wypożyczalnie rowerów itp.) i wzrost dochodów mieszkańców.

Projekt zakłada utworzenie sieciowego i zintegrowanego produktu turystycznego poprzez oznakowanie oraz wyposażenie w infrastrukturę turystyczną sieci szlaków rowerowych na długości ponad 500 km, na obszarze 16 gmin w 4 powiatach. Sieć ma także obejmować wytyczony i oznakowany 60-cio kilometrowy odcinek międzynarodowego Szlaku Bursztynowego od Janowca do Dęblina oraz kilkanaście połączonych ze sobą lokalnych pętli tematycznych, takich jak np. „Szlak Różany" (na terenie gminy Końskowola), „Szlak Truskawkowy" (na terenie gminy Puławy), „Szlak wina" (gmina Janowiec), „Szlak Żelaza i Kowalskich tradycji" (gmina Wojciechów), „Szlak Jana Pocka" (gmina Markuszów), „Szlak garncarski" (gmina Baranów).

The project will encourage the development of tourism infrastructure in rural areas (agritourism farms, eating places, bike rentals etc.) as well as the growth of income for the residents.

The project provides for the creation of integrated network tourism product through marking bicycle trails and creating tourism infrastructure on the cycling routes of over 500 km, on the territory of 16 communes in 4 poviats. The network will also comprise 60 km-long marked passage of international Amber Trail from Janowiec to Dęblin, as well as several interconnected local thematic trails such as "Rose Trail" (in the area of Końskowola commune), "Strawberry Trail" (commune of Puławy), "Wine Trail" (commune of Janowiec), "Trail of Iron and Blacksmith Traditions" (commune of Wojciechów), "Trail of Jan Pocek" (commune of Markuszów), and "Pottery Trail" (commune of Baranów).

Nowe odcinki pętli rowerowych projektowane są tak, aby były bezpieczne dla rowerzystów (z dala od dróg o dużym natężeniu ruchu) i przebiegały przez obszary o dużej atrakcyjności kulturowej i przyrodniczo-krajobrazowej.

Oprócz znakowania Projekt przewiduje także postawienie przy szlakach drewnianych zadaszonych wiat wypoczynkowych dla turystów ze stołem, ławami, koszem na śmieci, stojakiem na rowery, tablicami informacyjnymi ze schematem całej sieci pętli rowerowych oraz miejscem na grill. Ponadto w 3 miejscach przewidziano uruchomienie punktów naprawy rowerów oraz 2 punkty apteczne dla rowerzystów.

Cała sieć szlaków jako produkt turystyczny posiadać będzie swój polsko-angielski portal internetowy z interaktywną mapą turystyczną. Ponadto wydane zostaną mapy turystyczne z naniesionymi pętlami rowerowymi oraz lokalne paszporty dla turystów ze wskazanymi kilkudziesięcioma atrakcjami, które warto zobaczyć lub w których warto wziąć udział (np. muzeum, imprezy kulturalne, warsztaty kowalskie, warsztaty garncarskie itp.), wraz z miejscem na uzyskanie pieczątki lub wpisu od właściciela lub organizatora danej atrakcji. Turyści – właściciele takich paszportów, którzy „zaliczą" te atrakcje będą zdobywać specjalne odznaki oraz nagrody. Z założenia zaprojektowana sieć pętli rowerowych ma być nie tylko trasą, którą przejedzie się rowerem, ale jako produkt turystyczny ma żyć, a turystom umożliwić przeżyć ciekawą przygodę, rozmowę z lokalnym twórcą ludowym, zobaczyć lokalną imprezę kulturalną.

W ramach kontynuacji tego projektu planujemy kolejne przedsięwzięcie – przyznawanie certyfikatu „Przyjazny Rowerom", które ma na celu wesprzeć rozwój turystyki przyjaznej dla środowiska i promować zrównoważony transport. Przyjazne rowerom mogą być obiekty turystyczne, usługowe i użyteczności publicznej, które wprowadziły rozwiązania przyjazne rowerom, uwzględniając specyficzne potrzeby rowerzystów i turystów rowerowych. W każdym miejscu oznaczonym tablicą z logo certyfikatu znajdą się: bezpieczne stojaki rowerowe, zestaw pierwszej pomocy, zestaw narzędzi do przeprowadzenia podstawowych napraw i pakiet informacji przydatnych turyście rowerowemu.

New sections of cycling routes are being designed with a particular emphasis on safety (bicycle trails are located relatively far from heavy traffic roads) and their landscape and cultural attractiveness for the tourists.

Apart from bicycle trails marking, the project also envisages to place dustbins, cycle racks, signboards with the map of other cycling routes and barbecue pits along the cycling routes. What is more, three bike service stations and two drugstores will appear along cycling trails.

The bicycle trails network is going to have its own website with an interactive tourist map. Moreover, tourists will be provided with cycling routes plans and special local passports with numerous tourist attractions indicated (e.g. museums, cultural events, blacksmithing workshops, pottery workshops, etc.); there will be also a place for a stamp or a signature of the event organiser. Tourists who own such passports and cover indicated attractions will be awarded small gifts. It should be highlighted that the planned network of bicycle trails is not only to be a place to ride a bike, but as a tourism product, its objective is to guarantee an interesting adventure, a meeting with local folk artists and a chance to take part in local cultural events.

As a continuation of the Project we are preparing another one, namely "Bike Friendly" Certificate, whose aim is to foster environment friendly tourism and promote sustainable transport. The certificate can be awarded to tourism, service and public institutions that have introduced bike friendly solutions and have taken into account specific needs of the cyclists and cycling tourists. Each place marked with the certificate logo will be equipped with secure cycle racks, first aid kit, a tool set to fix your bike and cyclist information package.

Ekomuzeum Lubelszczyzny „Żywa Tradycja"

Ten projekt jest inicjatywą podmiotów z sektora społecznego (organizacje pozarządowe i lokalni liderzy) oraz gospodarczego (przedsiębiorcy). Ma charakter międzyregionalnego projektu współpracy, ponieważ będzie wdrażany na obszarze powiatów: lubelskiego, opolskiego i puławskiego przez trzy lokalne grupy działania: LGD „Zielony Pierścień" jako lidera oraz dwu partnerów LGD „Owocowy Szlak" i LGD „Kraina Wokół Lublina". Planowane jest współfinansowanie przedsięwzięcia z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Osi 4 Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Realizacja projektu przewidziana jest w latach 2011 i 2012, a jego koszt całkowity wyniesie ponad 180 000 zł.

Celem projektu jest: (1) zwiększenie oferty turystycznej obszaru poprzez utworzenie sieciowego i innowacyjnego produktu turystycznego; (2) promocja dziedzictwa kulturowego; (3) utworzenie sieci współpracy podmiotów tworzących ekomuzeum oraz (4) podniesienie jakości usług turystycznych.

Lublin Region Ecomuseum "Living Tradition"

The project is an initiative of social sector entities (non-governmental organisations and local leaders) and of economic sector bodies (entrepreneurs). It is an interregional project as it is to be introduced in the poviats of Lublin, Opole and Puławy by three local action groups: LAG "Zielony Pierścień" as the leader and its two partners: LAG "Fruit Trail" and LAG "Land around Lublin."

The project is planned to be co-financed by the European Agricultural Fund for Rural Development of Axis 4 Leader Rural Development Programme for 2007-2013. The implementation of the project is scheduled for the years 2011-2012, and estimated at PLN 180 000.

The aim of the project is: (1) to enrich local tourism offer by creating an innovative network tourist product; (2) to promote cultural heritage; (3) to create cooperation network of entities that belong to the ecomuseum and (4) to improve the quality of tourism services.

Projekt będzie polegać na utworzeniu sieciowego produktu turystycznego składającego się z 28 atrakcji (obiektów) turystycznych rozproszonych na obszarze trzech LGD, które tworzyć będą tzw. „Ekomuzeum Lubelszczyzny – Żywa Tradycja".

Nazwa ekomuzeum pochodzi od dwu greckich słów: (1) oikos, które oznacza „dom" w sensie symbolicznym, rozumianym jako środowisko, a odpowiadającym dzisiejszemu pojęciu „mała ojczyzna" oraz (2) museion – zbiór rzeczy, kolekcja.

Idea ekomuzeum zrodziła się w połowie XX wieku we Francji, kiedy okazało się, że tradycyjne „gablotowe" muzea przestały pełnić swe funkcje i skupiały zainteresowanie wyłącznie wąskiej grupy specjalistów. Dostrzeżono potrzebę prezentacji dziedzictwa kulturowego w naturalnym środowisku, w sposób żywy, uwzględniający teraźniejszość oraz ludzi.

Ekomuzeum jest siecią rozproszonych na pewnym obszarze obiektów, które tworzą „żywą" kolekcję prezentującą wartości przyrodnicze i kulturowe danego regionu oraz dorobek jego mieszkańców.

The Project will consist in creating a network tourism project encompassing 28 tourist attractions located within three Local Action Groups that will form so called "Lublin Region Ecomuseum - Living Tradition".

The word „ecomuseum" originates from two Greek words: (1) oikos denoting "home" in its symbolic meaning, understood as the ambiance, and corresponding with the expression "my little homeland," and (2) museion which means "a set of things," "collection."

The concept of ecomuseum appeared in the middle of the 20th century in France. It was a response to the fact that traditional museums had lost their purpose, attracting only a narrow group of specialists. The need to present cultural heritage in a natural environment and in a way that would attract many people from various backgrounds has been noticed.

Ecomuseum is a network of tourist spots scattered on a particular territory that create a "vivid" collection presenting cultural and landscape advantages of a given region as well as the cultural output of its inhabitants.

Oddaje ono autentyczność miejsca poprzez prezentację zasobów przyrodniczo-kulturowych i działalność mieszkańców, w połączeniu z promocją, edukacją i rozwojem regionu.

W Ekomuzeum Lubelszczyzny znajdzie się 28 obiektów prezentujących turystom w „żywy" sposób zanikające już zawody: kowala, garncarza, tkaczki, młynarza, stolarza, plecionkarza oraz lokalne wyroby rękodzielnicze i kulinarne. Ekomuzeum obejmie obszar od Pszczelej Woli aż do Baranowa nad Wieprzem. Z obszaru naszej LGD planowane są na nim m.in.: (1) wielokrotnie nagradzane atrakcje ze szlaku żelaza i kowalskich tradycji z Wojciechowa – Młyn „Hipolit", Muzeum Kowalstwa i Wojciechowskie Muzeum Regionalne, Kuźnia Romana Czernieca i „Wojciechosko Zagroda"; (2) serowarnia w Zawadzie oraz Regionalna Izba Tradycji i Młyn w Celejowie (gm. Wąwolnica); (4) siedlisko agroturystyczne „Wiatrakowo" pod Kazimierzem Dolnym; (5) Tkacka Izba Regionalna w Borysowie (gm. Żyrzyn); (6) winnice i piwnice wina z Bronowic i Kowali (gm. Puławy) oraz z

Ecomuseum reflects the authenticity of a place as it links landscape, cultural heritage and residents' activities with promotion, education and development of the region.

In the Lublin Region Ecomuseum there are 28 tourist spots that, with focus on the identity of a place and largely based on local participation, present some vanishing professions of a blacksmith, potter, weaver, miller, carpenter, basket weaver, as well as regional handicraft and food. The ecomuseum will cover the territory between Pszczela Wola and Baranów on Wieprz River. There is a number of attractions located in our LAG area that will become a part of ecomuseum: (1) multiply awarded attractions of Trail of Iron and Blacksmith Traditions in Wojciechów – "Hipolit" Mill, The Museum of Blacksmithing and Wojciechów Regional Museum, The Smithy of Roman Czerniec and a small heritage museum „Wojciechosko Zagroda"; (2) cheese factory in Zawada and the Regional Tradition Chamber and the Mill in Celejów (the commune of Wąwolnica); (4) agritourism centre „Wiatrakowo" near Kazimierz Dolny; (5) Regional Weaving Chamber in Borysów (the commune of Żyrzyn); (6) vineyards and wine caves of Bronowice and Kowala

Rzeczycy (gm. Kazimierz Dolny) i Janowca, (7) izba garncarska w Baranowie, czy jedyne w Europie Muzeum Nietypowych Rowerów w Gołębiu.

Każda z atrakcji ekomuzeum ma mieć swój program. Oprócz prezentacji obiektu w postaci ciekawej opowieści gospodarza, turysta będzie mógł także sam wypróbować swoich sił np. kucia na kowadle, mielenia zboża na żarnach, tkania na krosnach, przędzenia wełny a nawet młócenia cepami, prania na tarze i dojenia kozy. W wielu przypadkach będzie istniała możliwość zorganizowania warsztatów z garncarstwa, tkania, bibułkarstwa, wyplatania ze słomy, rzeźbiarstwa czy lokalnej kuchni. Mają być przygotowane specjalne oferty dla grup zorganizowanych i indywidualnych turystów oraz dla dzieci i młodzieży.

Ekomuzeum, w całości, ma być uruchomione w 2012 r. Zakres rzeczowy projektu przewiduje sfinansowanie: (1)

(the commune of Puławy) and of Rzeczyca (the commune of Kazimierz Dolny) and of Janowiec, (7) pottery chamber in Baranów, or unique in Europe, Museum of Unconventional Bicycles in Gołąb.

Each of ecomuseum attractions will have its own agenda. Firstly, a given attraction will be presented by its host, and later on, tourists themselves will have the opportunity to try forging with an anvil, grinding with a hand mill, weaving on a loom, spinning wool, threshing with flails, washing on a washboard, and milking a goat. There will be also the possibility to organise different kinds of workshops including pottery, weaving, tissue paper craft, straw weaving, sculpting and local cuisine. Special offers for organised groups, individual tourists, children and teenagers will be available.

The official opening of the ecomuseum is scheduled for 2012. The material scope of the project provides for

oznakowania obiektów i drogowskazów na drogach publicznych, (2) polsko-angielskiego portalu internetowego oraz materiałów promocyjnych, (3) szkoleń dla właścicieli obiektów (dotyczących tego jak prezentować obiekt, jak przygotować program atrakcji, jak współpracować w sieci z innymi partnerami, jak zorganizować warsztaty, aspekty prawno-finansowe prowadzonej działalności, kalkulowanie pakietów turystycznych) oraz (4) szkoleń na przewodników turystycznych.

Wartością dodaną w projekcie może być utworzenie w kilku miejscach sklepików produktu lokalnego, w których turysta będzie mógł kupić pamiątkę wykonaną przez lokalnych twórców.

financing: (1) tourist attractions signage and signposts on public roads, (2) Polish-English website and promotional materials, (3) trainings for the owners of attraction spots (on effective presentation of an attraction spot, cooperation with partners, workshop organisation, financial and legal aspects of business, calculating tourist packages) and (4) trainings for tour guides.

Setting up several shops with regional products and souvenirs made by local artists would constitute the added value of the project.

Projekt promocji lokalnych produktów

Od 2010 r. Lokalna Grupa Działania „Zielony Pierścień" w ramach Osi 4 Leader PROW 2007-2013 rozpoczęła promowanie subregionu poprzez produkty lokalne jako elementy dziedzictwa kulturowego specyficzne dla tego obszaru.

LGD wspiera wytwórców i promuje produkty lokalne, które powstają na Lubelszczyźnie na obszarze 11 gmin: **Baranów, Janowiec, Kazimierz Dolny, Końskowola, Kurów, Markuszów, Nałęczów, Puławy, Wąwolnica, Wojciechów i Żyrzyn.**

Regional Products Promotion Project

Since 2010, Local Action Group "Zielony Pierścień" under Axis 4 Leader RDP (Rural Development Programme) 2007-2013 has begun to promote the subregion by presenting local products as a part of cultural heritage typical of the subregion.

The LAG supports local manufactures and promotes regional products of 11 communes in Lublin Region: **Baranów, Janowiec, Kazimierz Dolny, Końskowola, Kurów, Markuszów, Nałęczów, Puławy, Wąwolnica, Wojciechów and Żyrzyn.**

Produkty lokalne przyczyniają się do promocji miejsca, w którym powstają oraz do aktywizowania mieszkańców z obszarów wiejskich. Dla turystów stają się unikatową atrakcją, którą chcą zobaczyć, doświadczyć lub kupić jako pamiątkę. Dzięki temu w małych społecznościach wytwarzanie produktów lokalnych powoduje rozruch lokalnej gospodarki, a dla mieszkańców to dodatkowe źródło dochodu.

Aby wyrób lub usługa z obszaru gdzie działa LGD „Zielony Pierścień" uzyskały status produktu lokalnego muszą spełniać minimalne wymagania tj.: (1) pochodzić przynajmniej z 1 z 11 gmin należących do LGD; (2) powinny być ogólnie dostępne, wytwarzane i promowane w zgodzie z zasadą „przyjazny dla środowiska"; (3) powinny być rozpoznawalne, kojarzone z konkretnym wytwórcą i (4) bezpieczne dla ludzi i środowiska. Jeśli dany wyrób lub usługa spełniają takie wymagania można je zgłosić do oceny na specjalnym wniosku do Biura LGD. Oceny dokonuje Kapi-

Regional products contribute to the promotion of the place of their origin and help to activate inhabitants of rural areas. For tourists, regional products become a unique attraction they want to see, experience or buy as a souvenir. Thanks to that, the manufacture of local products in small communities contributes to the development of local economy and constitutes an additional source of income for the inhabitants.

There exist some basic requirements that have to be met so that a product or a service of LAG "Zielony Pierścień" could be awarded the status of a local product, these are: they must originate from at least one of 11 communes of LAG; (2) they should be available to general public, manufactured and promoted in compliance with "environment friendly" principle; (3) they should be recognizable and associated with a given manufacturer, and (4) be eco-human friendly. If a product or a service meets those requirements, it can apply to be evaluated by the Promotional Mark Board

tuła Znaku Promocyjnego „Produkt Lokalny Zielonego Pierścienia" powołana przez Zarząd.

Zgodnie z procedurą przyjętą przez Zarząd LGD w Regulaminie przyznawania, używania i posługiwania się znakiem promocyjnym **„Produkt Lokalny Zielonego Pierścienia"** wszyscy zainteresowani mogą zgłaszać do LGD propozycje produktów lokalnych w 5 kategoriach: (1) sztuka/rękodzieło, (2) produkt spożywczy, (3) produkt usługowy, (4) zespół regionalny oraz (5) wydarzenie/impreza.

Dotychczas Kapituła Znaku Promocyjnego przyznała status produktu lokalnego 47 produktom. Uroczyste wręczenie pierwszych certyfikatów odbyło się w lipcu 2010 r.

"The Local Product of the Green Belt" appointed by the Management.In accordance with the procedure adopted by the Management and included in the document Rules for granting and use of the trademark **"The Local Product of the Green Belt,"** the local products can be awarded in 5 categories: (1) art/handicraft (2) food, (3) service, (4) regional group and (5) event.

So far, the Promotional Mark Board has awarded 47 promotion logos of the Local Product.

Solemn ceremony of awarding the certificates was held in July 2010 in Nałęczów during the First Festival of the Local Product. We believe that other products and

w Nałęczowie podczas I Festiwalu Produktu Lokalnego. Mamy nadzieję, że w następnych latach mieszkańcy naszego obszaru zgłaszać będą kolejne propozycje wyrobów i usług. Nasze produkty lokalne promujemy i będziemy promować na zewnątrz (m.in. na regionalnych, krajowych i międzynarodowych targach, wystawach, konkursach) oraz na naszym obszarze tworząc warunki do powstania sieci sklepików produktu lokalnego.

services will apply for this nomination in the following years. We promote our local products outside the region (during regional, national and international trade fairs, exhibitions, contests, etc.) and in our area by guaranteeing the conditions to create a network of local product shops.

Produkty Lokalne Zielonego Pierścienia

PRODUKT SPOŻYWCZY

Marchwiak – Zofia Grzegorzak,
www.zyrzyn.pl

Chleb śniadowski – Urszula Wojda, Śniadówka,
Gminne Centrum Kultury w Baranowie;
www.gminabaranow.pl

Smalczyk z lubczykiem – Anna Sidor,
Grabówki (gm. Wąwolnica),
annas-1978@o2.pl

Wino po gołębsku – Józef Konstanty Majewski,
Gołąb, (gm. Puławy),
www.muzeumrowerow.pl

Staropolskie „Kapuściaki ze Starej Apteki"
– Marianna Pardyka, Nałęczów,
tel. 81 5014356 w. 296

Miętus gryczany – Stowarzyszenie „Aktywna Wieś"
w Drzewcach (gm. Nałęczów)

Polędwica z wędzarni – Anna i Jacek Kowalscy,
Kwatera agroturystyczna „Gajowianka" w Nowym Gaju
(gm. Wojciechów), tel 81 517 76 41;
www.myspace.com/gajowianka

Kiełbasa hycowana - Anna i Jacek Kowalscy,
Kwatera agroturystyczna „Gajowianka" w Nowym Gaju
(gm. Wojciechów), tel 81 517 76 41;
www.myspace.com/gajowianka

Pierogi z fasolą – Janina Furtak z m. Bałtów (g. Żyrzyn);
Pierogi z kaszy jaglanej z białym serem
– Krystyna Nakonieczna z Borysowa (gm. Żyrzyn),

Szynka Nadwieprzańska
– Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska"
w Baranowie, tel 81 883 40 15

Pierogi wiejskie – Stowarzyszenie „U źródeł Ciemięgi",

Chleb kaleński na zakwasie – Zofia Paprota,
Kaleń (gm. Markuszów); Gminny Dom Kultury w Markuszowie,
tel 81 881 80 25;

Kaleński kaszak jaglany - Zofia Paprota,
Kaleń (gm. Markuszów); GDK w Markuszowie,
tel 81 881 80 25;

Pierożki drożdżowe z Wólki Kątnej - Zofia Paprota,
Wólka Kątna (gm. Markuszów);
Gminny Dom Kultury w Markuszowie,
tel 81 881 80 25;

Markuszowski kwas chlebowy – Maria Struska,
Markuszów, GDK w Markuszowie,
tel 81 881 80 25;

Wólczańskie pierożki pieczone na zsiadłym mleku
– Elżbieta Wójtowicz, Wólka Kątna (gm. Markuszów);
GDK w Markuszowie, tel 81 881 80 25;

Bociany górskie – Teresa Kamińska, Góry (gm. Markuszów);
GDK w Markuszowie, tel 81 881 80 25;

Nalewka z mniszka lekarskiego – Bogusława Łowczak,
Markuszów, GDK w Markuszowie,
tel 81 881 80 25;

PRODUKT USŁUGOWY

Gospodarstwo agroturystyczne „Przy Wąwozie"
(z ofertą edukacyjną) w Karmanowicach
www.przywawozie.pl.tl

Miniskansen „Wojciechosko Zagroda" w Wojciechowie
www.wojciechoskozagroda.pl

Muzeum Nietypowych Rowerówww Gołębiu
www.muzeumrowerow.pl

Szlak rowerowy „W Krainie Jana Pocka" w Markuszowie
www.markuszow.pl

Szlak żelaza i kowalskich tradycjiw Wojciechowie
www.kowale.com.pl

ZESPÓŁ REGIONALNY

Grupa Rekonstrukcji Historycznych „Wilki"z Osin
(gm. Żyrzyn)
www.wilki.zyrzyn.pl

Kapela Wojciechowska z Wojciechowa

Zespół Śpiewaczy „Kotlinianki" z Kotlin (gm. Żyrzyn)

Zespół Śpiewaczy „Oblasianki" z Oblas (gm. Janowiec)

Zespół Tańca Ludowego „Bystrzacy"z Wąwolnicy
www.wawolnica.pl/next/bystrzacy.html

WYDARZENIE/IMPREZA

Festiwal Filmu i Sztuki „Dwa Brzegi"
w Kazimierzu Dolnym i Janowcu
– Stowarzyszenie „Dwa Brzegi" (organizator)
www.dwabrzegi.pl

Festyn „Od Ziarenka do Bochenka" – w Krainie Jana Pocka"
– Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych Gminy Markuszów
(organizator)

Impreza Sportowo-Rekreacyjna
Sportowy Turniej Miast i Gmin
– Stowarzyszenie „U Źródeł Ciemięgi" (organizator);

Ogólnopolskie Warsztaty Kowalskie,
Spotkanie Kowali i Targi Sztuki Kowalskiej w Wojciechowie
– Gminny Ośrodek Kultury w Wojciechowie (organizator)
www.kowale.com.pl

Piknik artystyczny w Gołębiu
– Józef Konstanty Majewski (organizator)
www.muzeumrowerow.pl

Wydarzenie kulturalne „Dziedzictwo Ojców"w Żyrzynie
– Gmina Żyrzyn (organizator)
www.zyrzyn.pl

SZTUKA/RĘKODZIEŁO

Fartuch – Janina Furtak z m. Bałtów (gm. Żyrzyn),
www.zyrzyn.pl

Gliniana dzieżka z Baranowa – Władysław Maśny,
Gminne Centrum Kultury w Baranowie
www.gminabaranow.pl

Gliniany gwizdek - ptaszek z Baranowa – Władysław Maśny,
Gminne Centrum Kultury w Baranowie
www.gminabaranow.pl

Kolorowe chodniki, pasiaki z Czołny
– Barbara Ambrożek z m. Czołna (gm. Baranów),
Gminne Centrum Kultury w Baranowie
www.gminabaranow.pl

Kwiaty z bibuły– Zofia Grzegorzak z m. Zagrody (gm. Żyrzyn),
www.zyrzyn.pl

Palma wielkanocna i współczesna
– Małgorzata Urban z m. Cholewianka (gm. Kazimierz Dolny),
Klub Twórców Ludowych w Kazimierskim Ośrodku Kultury,
www.kazimierz-dolny.pl

Plecionki ze słomy z Wojciechowa (kapelusz ze słomy,
zabawki-ozdoby choinkowe, palmy) – Halina Jarosińska,
www.wojciechow.pl

Obrusy z haftem z Nałęczowa
– Klub Haftu „Ziemianka" w Nałęczowie,
www.noknaleczow.pl

Wianek z bibuły – Janina Furtak z m. Bałtów (gm. Żyrzyn),
www.zyrzyn.pl

Tkactwo ludowe: narzuty z Borysowa – Krystyna Nakonieczna,
www.zyrzyn.pl

Plecionkarstwo rogożynowe
– koszyki z rogożyny z Borysowa – Krystyna Nakonieczna,
www.zyrzyn.pl

Tkactwo ludowe: chodniki melanżowe z Borysowa
– Krystyna Nakonieczna,
www.zyrzyn.pl

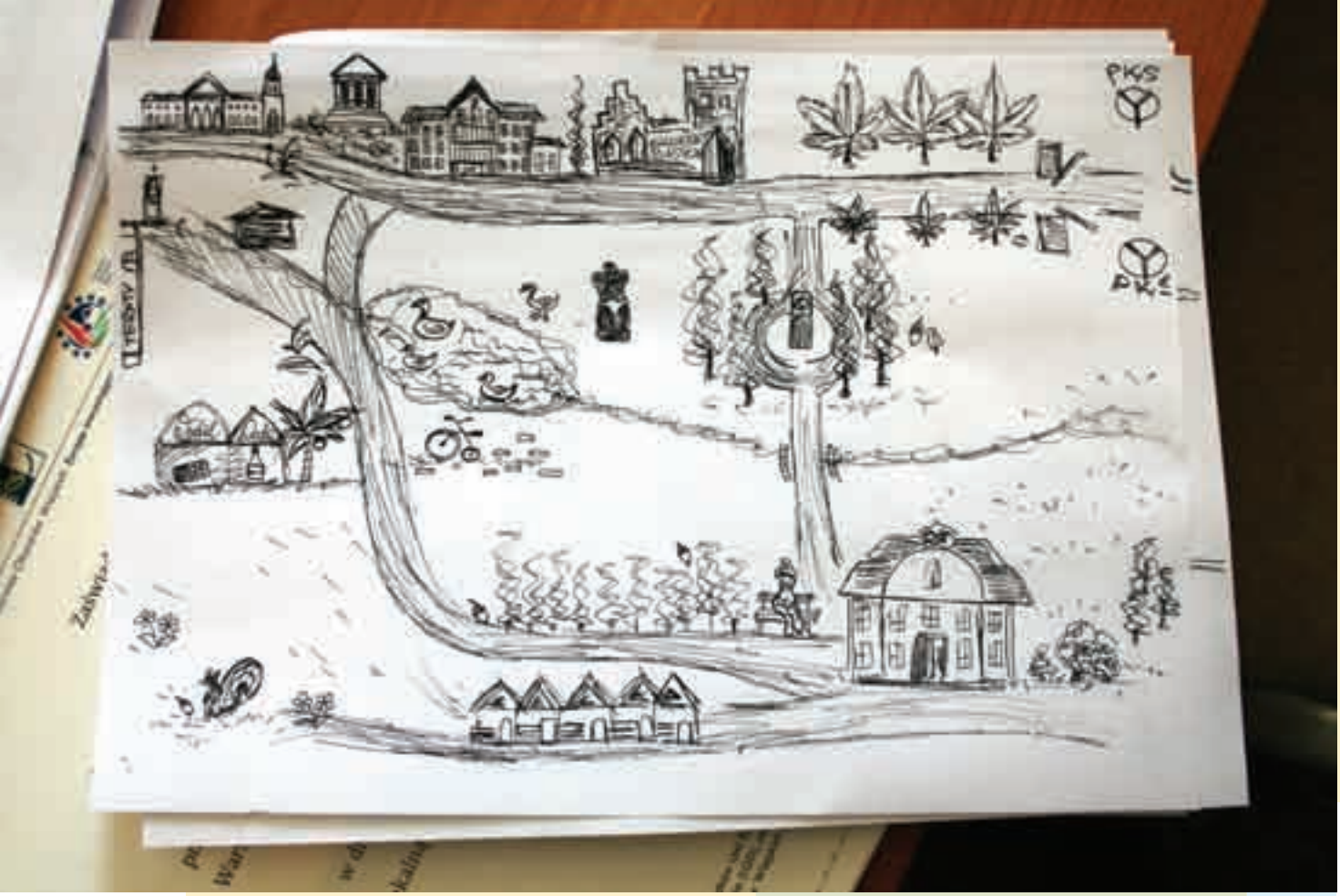

Wyprawy odkrywców (questing) – promocja dziedzictwa kulturowego

Dzięki współpracy z Krajową Siecią Grup Partnerskich i Fundacją „Partnerstwo dla Środowiska" w Krakowie, wdrażamy na całym obszarze LGD od 2010 r. kolejny projekt współfinansowany z Osi 4 Leader PROW 2007-2013 pn. „Odkrywanie dziedzictwa miejsca. Warsztaty edukacji regionalnej metodą questing".

Metoda questing to najtańszy sposób promocji turystycznej. Do tego nie jest potrzebna infrastruktura turystyczna. Questing (z ang. poszukiwanie) to inaczej turystyka z zagadkami. Polega na tym, że turysta dostaje mapę i opis questu czyli napisane prozą albo najlepiej wierszem zadanie do wykonania. Wędruje zgodnie z instrukcjami rozwiązując zagadki i łamigłówki. Dzięki temu poznaje obszar po którym się porusza – jego walory przyrodnicze, historię oraz dziedzictwo kulturowe. Na końcu szlaku organizator questu przygotowuje dla turysty skarb – przeważnie skrzyneczkę z pieczątką poświadczającą, że rozwiązał prawidłowo wszystkie zadania.

Ta forma turystyki bardzo dobrze rozwija się od 15 lat w USA. Efektem questu ma być przybliżenie lokalnej społeczności i turystom m.in. bogactwa przyrodniczego, kulturowego i historycznego danego regionu.

Questing – promotion of cultural heritage

Thanks to cooperation with the National Network of Partnership Groups and "Partnership for the Environment" Foundation in Cracow, since 2010 we implement throughout the LAG, another project cofinanced by the Axis 4 Leader RDP 2007-2013 entitled "Discovering the heritage of the place. Regional education workshops with questing."

Questing is the cheapest way of tourism promotion as it does not require any tourism infrastructure. Questing can be defined as tourism with riddles. A tourist gets a map and a description of the quest - a task to do which is written in prose or verse. A tourist proceeds regarding the instructions and solving riddles and puzzles. In this way, he becomes acquainted with the area - its natural values, its history and cultural heritage. At the end of the trail, the quest organiser prepares a treasure for a tourist- usually box with a stamp certifying that he had solved all the tasks.

This kind of tourism has been developing very well for 15 years in the U.S. The aim of the quest is to bring closer the wealth of natural, cultural and historical heritage of the region to the local community and tourists.

Tworzenie questów to jednocześnie „budowanie" tzw. „miękkiej" infrastruktury turystycznej dla każdego ciekawego lub pozornie mało atrakcyjnego turystycznie miejsca.

Questing ma także swoje walory społeczne – aktywizuje społeczności lokalne poprzez samo przygotowanie Questu, doskonalenie go i promowanie. W te działania mogą angażować się np. organizacje pozarządowe, grupy nieformalne oraz uczniowie z nauczycielami z lokalnych szkół.

W drugiej połowie 2010 r. zorganizowaliśmy w Nałęczowie i Markuszowie dwa warsztaty, które poprowadzili trenerzy z Fundacji „Partnerstwo dla Środowiska" w Krakowie. Umożliwiły one uczestnikom nabyć praktycznych umiejętności tworzenia „wyprawy odkrywców". Dzięki tym warsztatom powstały dwa pierwsze questy: „Nałęczów – źródło przygody" oraz „Markuszów Sobieskiego". Wartością dodaną warsztatów jest to, że już uwidoczniła się grupa kilku osób – pasjonatów z obszaru naszej LGD zauroczonych metodą questing. Ich pasja będzie wielką pomocą dla innych społeczności lokalnych przy tworzeniu kolejnych questóww ich miejscowościach.

Chcielibyśmy, aby na obszarze LGD w ciągu najbliższych dwu lat powstało wiele questów, które będą dodatkową atrakcją turystyczną – produktem turystycznym dla gości wypoczywających w naszym subregionie. Turyści mieliby dostęp do bazy wszystkich questów dotyczących naszego obszaru poprzez stronę internetową LGD. Dzięki temu mogliby planować sobie „wyprawy odkrywców" po naszym terenie i przyjeżdżać do naszych miejscowości.

Quest organising is at the same time "creating" the so called "soft" infrastructure of tourism for all interesting or seemingly less attractive tourist places.

Questing has its social values as well: it activates local communities as the inhabitants take active part in the preparation of a quest, its development and promotion. Also non-governmental organisations, informal groups, teachers and students and from local schools are welcome to participate in quest preparation process.

In the second half of 2010 we organised two workshops in Nałęczów and Markuszów which were conducted by coaches from "Partnership for the Environment" Foundation from Cracow. During workshops, the participants had a chance to acquire some practical skills useful while preparing quests. Thanks to the workshops two initial quest have been organised: "Nałęczów – the source of adventure" and "Markuszów of Sobieski." The added value of workshops is the emergence of a group of our LAG inhabitants fascinated by questing. We believe that their passion would be of great help for other communities in quest organisation in their own cities.

In the next two years, we would like to organise numerous quests in the LAG area that would constitute an additional tourist attraction – a tourism product for visitors spending their holidays in our subregion. Tourists could access the agenda of all the quests in our region via the LAG website. It would enable them to plan questing in our region and visit our towns and villages.

Oddolne inicjatywy lokalne i projekty (przykłady)

Izba Garncarska w Baranowie

Garncarstwo to znak rozpoznawczy dziedzictwa kulturowego Baranowa. Miejscowość ta od wieków słynie z garncarskich tradycji. Sięgają one XVI w. Rozwojowi rzemiosła w tym miejscu towarzyszył odpowiedni surowiec – glina, której pokłady znajdowały się w samym Baranowie i jego okolicach. Do końca XX w. w Baranowie garncarstwem zajmowali się spadkobiercy dawnych rodzinnych tradycji tego rzemiosła. Wykonywali m.in.: dzbany, donice, garnuszki, skarbonki, dwojaczki, flakony oraz zabawki dla dzieci - kogutki i piszczałki. W latach 90-tych minionego wieku baranowscy garncarze zniknęli z krajobrazu małomiasteczkowych targów i jarmarków. Zanikające tradycje próbuje reaktywować Gminne Centrum Kultury wespół z Władysławem Maśnym – mistrzem garncarstwa od trzeciego pokolenia, który zamiłowanie do tej ludowej sztuki odziedziczył po dziadku i ojcu.

Bottom-up local initiatives and projects (examples)

Pottery Chamber in Baranów

Pottery is a cultural heritage hallmark of Baranów. This town is famous for its pottery traditions for centuries, as the pottery tradition of Baranów dates back to 16th century. The development of this handicraft was fostered by the presence of vast clay deposits in the area of Baranów. Until the end of 20th century, pottery was a profession of the heirs to family traditions of this handicraft. They manufactured, among others, pitchers, plant pots, jugs, money-boxes, vases and toys for children: fifes and traditional small cocks. Nevertheless, in the 90s of XX century, the potters from Baranów were no longer present at local markets or fairs. The Communal Centre of Culture together with Władysław Maśny – the third generation pottery master who has inherited the passion for this folk art from his father and grandfather – try to restore the vanishing traditions. What is more, the Chamber of Traditions, called also the Chamber of Pottery, was established

W Baranowie powstała Izba Tradycji zwana też Izbą Garncarską. Znajdują się w niej zbiory dawnych mistrzów, dokumenty, cenne pamiątki oraz fotografie przekazane przez rodziny. Pod kierunkiem W. Maśnego organizowane są warsztaty garncarskie dla dzieci i dorosłych. Praca z gliną rozwija u adeptów garncarstwa zdolności manualne, pobudza wyobraźnię oraz pozwala na relaks.

Prace W. Maśnego – dzieżka i gwizdek-ptaszek uznane zostały przez LGD za produkt lokalny w kategorii sztuka/rzemiosło.

Baranów wraz z Izbą Garncarską znajdzie się wśród atrakcji turystycznych tworzonego w ramach LGD Ekomuzeum Lubelszczyzny – „Żywa Tradycja".

Więcej na temat garncarstwa na:
www.gminabaranow.pl

in Baranów. We can find there pottery collections made by former pottery masters, documents, valuable souvenirs and photos donated by potters' families. Children and adults can also participate in the special pottery workshops organised under the guidance of Władysław Maśny.

Working with clay has numerous advantages: it develops manual skills, excites our imagination, and helps us to relax.

The works of Władysław Maśny – a pitcher and a bird-whistle were awarded the local product logo in the category: art/handicraft.

Baranów together with the Chamber of Pottery will be one of the attractions of Lublin Region Ecomuseum "Living Tradition" established by the LAG.

For more information on pottery visit:
www.gminabaranow.pl

Muszkat
Winnica Pańska Góra wino 2008
Millot
Bianca
XXX
Regent
Sibera
Bianca

WINNICA

Winnica Pańska Góra
WINNICA MAJA

Święto Wina w Janowcu

To nowe i wyjątkowe wydarzenie promocyjne na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Zielony Pierścień". Jego inicjatorem i głównym organizatorem jest Stowarzyszenie Winiarzy Małopolskiego Przełomu Wisły, które ma siedzibę w Janowcu na Zamku, a partnerami są: Gmina Janowiec, Gminny Ośrodek Kultury oraz Muzeum Zamek w Janowcu – Oddział Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym. Celem imprezy jest promowanie wysokiej jakości wina gronowego z okolicznych winnic produkowanego zgodnie z zasadami sztuki winiarskiej oraz upowszechnianie kultury i historii uprawy winorośli na terenie Małopolskiego Przełomu Wisły znajdującego się w granicach 9 powiatów.

Malowniczy przełom Wisły to czwarty, po Podkarpaciu, Małopolsce i zielonogórskim, odrębny winiarski region w Polsce. Tradycje winiarskie tego obszaru sięgają średniowiecza. Wysoko ceniono wówczas winnicę w dzisiejszej Górze Puławskiej, której właścicielami byli benedyktyni z Sieciechowa (obecnie w powiecie kozienickim). W czasach nowożytnych winnice rosły głównie wokół zamków (np. Janowiec). Plantacje winorośli posiadali także Czartoryscy

Wine Festival in Janowiec

Wine Festival in Janowiec is a new and exceptional promotion event in the area of Local Action Group "Zielony Pierścień". The initiator and the main organiser of the event is Vintners Association of Vistula River Gorge in Little Poland with its head office in the Janowiec Castle and partners: the commune of Janowiec, Communal Centre of Culture and Janowiec Castle Museum (the unit of Nadwiślańskie Museum in Kazimierz Dolny). The objective of the Wine Festival is to promote high quality grape wine of local vineyards produced in accordance with wine traditions and to popularise the culture and the history of grape cultivation on the territory of Vistula River Gorge in Little Poland located within 9 poviats.

A picturesque gorge of the Vistula River is the forth most important wine region in Poland (just after Podkarpacie Region, Little Poland Region and Zielona Góra Region). Wine traditions of this region date back to the Middle Ages. At that time, the vineyard in the area of today's Góra Puławska was highly appreciated whose owners were Benedictines from Sieciechów (currently Kozieniecki poviat). In modern times, vineyards were created mainly near castles (e.g. in Janowiec).

w Parchatce (gm. Kazimierz Dolny) oraz Osławscy w Oblasach (dziś gm. Janowiec). Od 1951 r. w Antopolu pod Nałęczowem Instytut Sadownictwa ze Skierniewic miał swoją plantację i także wytwarzał wino.

Dzisiejszy rozwój nadwiślańskich winnic ma swój początek w 2002 r., kiedy Wojciech Włodarczyk, współzałożyciel Polskiego Instytutu Winorośli i Wina, założył w Podgórzu (gm. Wilków) największą ówczesną winnicę w subregionie nastawioną wyłącznie na produkcję wina gronowego. W maju 2008 r. właściciele okolicznych winnic zawiązali w Podgórzu Stowarzyszenie Winiarzy Małopolskiego Przełomu Wisły. Dziś organizacja ta zrzesza właścicieli ponad 20 winnic, w tym 8 winnic z obszaru LGD, tj.: „Winnicę Rzeczyca", „Winnicę" oraz „Winnicę na Górach" (wszystkie z gm. Kazimierz Dolny), „Winnicę Mały Młynek" w Bronowicach, „WinnicęMaja" w Kowali, „Winnicę Słowiczą" w Bronowicach oraz „Winnicę w Górze Puławskiej" (wszystkie z gm. Puławy) a także „Winnicę w Starej Wsi" (z gm. Końskowola). Ze względu na klimat przeważa produkcja win białych – są wytrawne i aromatyczne, a wapienna skała nadaje im oryginalny, mineralny charakter. Większość winiarzy planuje sprzedaż wina, część chce prowadzić własne gospodarstwa agroturystyczne. Wino z naszego obszaru doskonale pasuje do regionalnych produktów: koziego sera, szparagów, ryb, malin czy truskawek.

Pierwsza edycja Święta Wina z malowniczym pochodem i festynem odbyła się pod koniec maja 2009 r. właśnie w Janowcu. 25 maja jest dniem świętego Urbana – patrona winiarzy i opiekuna winnic. Wydarzenie to rozpoczyna się od mszy świętej w intencji winiarzy, podczas której święci się także wino z ostatnich zbiorów.

Other grape plantations were in the possession of Czartoryski family (grape plantations in Parchatka, currently located in the commune of Kazimierz Dolny) and Osławski family (grape plantations in Oblasy, currently located in the commune of Janowiec. In 1951 in Antopol near Nałęczów, the Orchard Institute from Skierniewice established its own grape plantation and has become a wine producer.

The development of contemporary vineyards located near Vistula River began in 2002 when Wojciech Włodarczyk, the cofounder of the Polish Institute of Wine, established in Podgórze (the commune of Wilków) the biggest vineyard in the subregion focused exclusively on grape wine production. In May 2008, the owners of local vineyards have established Vintners Association of Vistula River Gorge in Little Poland in Podgórze. At present, the organisation associates the owners of over 20 vineyards, including 8 vineyards of LAG region, these are: "Winnica Rzeczyca," "Winnica" and "Winnica na Górach" (all located in the commune of Kazimierz Dolny), "Winnica Mały Młynek" in Bronowice, „Winnica Maja" in Kowala, „Winnica Słowicza" in Bronowice and „Winnica w Górze Puławskiej" (all located in the commune of Puławy), and also "Winnica w Starej Wsi" (located in the commune of Końskowola).

Due to the climate of the region, the majority of wine production constitutes white wine. Regional white wines are dry and aromatic, and thanks to the limestone they are characterized by a specific mineral flavor. The majority of vintners plan to sell their wine; some of them would like to set up their own agricultural farms. The wine of our region goes perfectly with local products such as: goat cheese, asparagus, fish, raspberries or strawberries.

The first edition of Wine Festival accompanied by a colorful parade and a fête took place at the end of May 2009 in

Następnie barwny korowód winiarzy i widzów uliczkami Janowca przechodzi na dziedziniec zamkowy gdzie ma miejsce zasadnicza część uroczystości. Tutaj na stoiskach odbywa się m.in. prezentacja lokalnych winnic, degustacja win z ostatnich zbiorów, konkurs wiedzy o winie, wystawa specjalistycznego sprzętu winiarskiego oraz ocena i konkurs win. Wydarzeniami towarzyszącymi są: wernisaże, prezentacje lokalnych twórców ludowych, występy zespołów muzycznych, rajd rowerowy szlakiem winnic, projekcje filmów dokumentalnych związanych z polskimi winobraniami oraz spotkania z osobami reprezentującymi ogólnopolskie organizacje i czasopisma zajmujące się tematyką wina.

Święto Wina stało się ciekawą atrakcją dla turystów promującą nie tylko walory krajobrazowo-turystyczne Janowca, ale także lokalne wyroby (m.in. wina, twórczość ludowa, rzemiosło) wykorzystujące miejscowe zasoby. Impreza znajdzie się na trasie pętli rowerowej związanej tematycznie z winem w ramach przygotowanego przez LGD i samorządy projektu sieci tras rowerowych.

Wydarzenie to jako projekt wybrane zostało w 2010 r. przez Lokalną Grupę Działania „Zielony Pierścień" do dofinansowania ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz wspierania Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Osi 4 LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Organizator:
Stowarzyszenie Winiarzy Małopolskiego Przełomu Wisły,
Adres: Zamek w Janowcu, ul. Lubelska 20,
24-123 Janowiec nad Wisłą
www.winiarzempw.pl

Janowiec. 25th of May is Saint Urban's Day – a patron saint of the vintners and the saint-protector of the vineyards. The whole event starts with a mass with the intention of vintners, during which the wine of the latest vintages is being blessed.

After the mass, the colorful parade of vintners and visitors heads to castle courtyard, where the core part of the festival takes place. Here, we can enjoy wine presentations and professional winemaking equipment exhibitions; we can taste wine of the latest vintages, take part in the wine knowledge competition and wine evaluation.

There are also many accompanying events that take place during Wine Festival: art exhibitions, local folk artists presentations, concerts, bicycle rally along the vineyards trail, screening on documentary films related to vintages in Poland and meetings with people representing national wine organisations and wine magazines.

Wine Festival has become an interesting tourist attraction promoting both, the landscape advantages of Janowiec and local products (wine, folk art and handicraft). Wine Festival will be marked on the cycling trail thematically related to wine, within the framework of the project of cycling trails prepared by LAG and the management of the cycling trails network project.

In 2010, Wine Festival was chosen by the Local Action Group "Green Belt" to be co-financed by the European Union funds of European Agricultural Fund for Rural Development of Axis 4 Leader Rural Development Programme for 2007-2013.

Organiser: Vintners Association of Vistula River Gorge in Little Poland (Stowarzyszenie Winiarzy Małopolskiego Przełomu Wisły)

Address: Zamek w Janowcu, ul. Lubelska 20,
24-123 Janowiec nad Wisłą
www.winiarzempw.pl

Festiwal Muzyki i Tradycji Klezmerskiej w Kazimierzu Dolnym

W 2010 r. odbyła się już piąta edycja Festiwalu Muzyki i Tradycji Klezmerskiej w Kazimierzu Dolnym. Jego organizatorem jest przedsiębiorca, Spółka „Piec", która prowadzi w Kazimierzu Dolnym restaurację „Knajpa U Fryzjera". „W Knajpie U Fryzjera muzykę klezmerską chcieliśmy gościć od samego początku. Jednak dopiero w lecie 2004 roku udało się nam nawiązać współpracę z pierwszą kapelą, która dodała klimatu temu miejscu i rozpoczęło się klezmerskie granie. Zrewanżowaliśmy się tym młodym muzykom wydaniem ich debiutanckiej płyty. Potem już było łatwiej. Występowało coraz więcej kapel. Niezależnie od pory roku, w sobotnie wieczory U Fryzjera rozbrzmiewała muzyka klezmerska. Postanowiliśmy więc wszystkie te działania podsumować, tworząc imprezę muzyczną i edukacyjną jednocześnie, czyli festiwal" – mówi Robert Sulkiewicz z Kazimierza Dolnego, pomysłodawca Imprezy.

The Festival of Klezmer Music and Tradition in Kazimierz Dolny

In 2010, the fifth edition of The Festival of Klezmer Music and Tradition in Kazimierz Dolny took place. The event organiser is the entrepreneur, "Piec" Company that is the owner of the restaurant "U Fryzjera" (eng. "At the Barber"), located in Kazimierz Dolny.

„From the very beginning, we wanted to have klezmer music in our restaurants. Nonetheless, only in summer 2004 we managed to start a prospective cooperation with a klezmer band that created the unique atmosphere in our restaurant, this is how klezmer music became a part of this place. In return, we helped the young musicians to release their first album. Since that, things have changed for better. More and more music bands wanted to play in our restaurant. Regardless of the season of the year, there was always klezmer music at Saturday nights. Finally, we decided to integrate all those initiatives and create an educational

Festiwal nawiązuje do tradycji muzyki klezmerskiej granej na obszarze LGD przez mieszkańców pochodzenia żydowskiego. Program obejmuje koncerty, muzyczne spektakle i wykłady. Ta oferta kulturalna zwiększa atrakcyjność turystyczną naszego obszaru.

W 2010 r. Festiwal, poza Kazimierzem Dolnym, odbywał się także w Nałęczowie. Organizatorzy w ten sposób chcą popularyzować muzykę klezmerską i zachęcić lokalnych muzyków do artystycznych poszukiwań w tym kierunku. Dla młodzieży organizowane są warsztaty muzyczne i taneczne.

Imreza ta jako projekt wybrana została w 2010 r. przez Lokalną Grupę Działania „Zielony Pierścień" do dofinansowania ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz wspierania Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Osi 4 LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Więcej informacji o festiwalu na stronie
www.klezmerzy.pl

and music event, namely a festival."- says Robert Sulkiewicz from Kazimierz Dolny, the founding father of the event.

The festival refers to the tradition of klezmer music played in the area of LAG by inhabitants of Jewish origin. The program includes concerts, music shows and lectures. Undoubtedly, this cultural offer enriches the tourism attractiveness of our region. In 2010, the festival took place also in Nałęczów. In this way, the organisers of the festival would like to promote klezmer music and encourage local musicians to look for artistic inspiration in this field. What is more, there are dance and music workshops organised for teenagers.

In 2010, the Festival of Klezmer Music and Tradition in Kazimierz Dolny was chosen by the Local Action Group "Green Belt" to be co-financed by the European Union funds of European Agricultural Fund for Rural Development of Axis 4 Leader Rural Development Programme for 2007-2013.

For more information on the festival visit:
www.klezmerzy.pl

Festiwal „Dwa Brzegi"

Festival "Two Riversides"

Festiwal „Dwa Brzegi"

Festiwal Filmu i Sztuki „Dwa Brzegi" jest nie tylko imprezą kulturalną, ale także wyjątkowym produktem turystycznym obszaru LGD. Swoją bogatą ofertą kulturalną przyciąga wielbicieli kina oraz turystów krajowych i zagranicznych.

Jego głównym organizatorem jest Stowarzyszenie „Dwa Brzegi" z Kazimierza Dolnego. Pierwsza edycja Festiwalu odbyła się w 2007 r. w Kazimierzu Dolnym i Janowcu. Program Imprezy trwającej tydzień w okresie wakacyjnym obejmuje: ponad 200 filmowych projekcji, kilkadziesiąt imprez artystycznych, koncertów, prelekcji, spotkań autorskich. Podczas ostatniej edycji impreza zagościła także do Puław.

Festiwal „Dwa Brzegi" uznany został w 2010 r. przez LGD za produkt lokalny w kategorii wydarzenie.

Więcej informacji o festiwalu na stronie
www.dwabrzegi.pl

Festival "Two Riversides"

The Film and Art Festival "Two Riversides" is not only a cultural event, it is also a unique tourism product of the LAG area. Its rich and varied cultural offer attracts cinema lovers and tourists from Poland and abroad. The main organiser of the festival is the Association "Two Riversides" from Kazimierz Dolny. The first edition of the festival took place in 2007 in Kazimierz Dolny and Janowiec. The agenda of the festival includes: over 200 film screenings, numerous artistic events, concerts, lectures and meetings with artists. The Film and Art Festival "Two Riversides" lasts for one week during summer holidays. The last edition of the festival took place also in Puławy.

In 2010, the Film and Art Festival "Two Riversides" was awarded the local product logo in the category: event.

For more information on the festival visit:
www.dwabrzegi.pl

Festyn „Od ziarenka do bochenka – W krainie Jana Pocka"

To cykliczna impreza organizowana przez Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych Gminy Markuszów, która ma na celu promowanie dziedzictwa kulturowego i kulinarnego lokalnej społeczności oraz twórczości literackiej Jana Pocka. J. Pocek – znany ludowy poeta - spędził w Kaleniu pod Markuszowem wiele lat swojego życia i dużą część swojej twórczości poświęcił pięknu tej ziemi. Festyn poświęcony jest pamięci poety, pięknu wsi i dziedzictwu kulturowemu. W ramach imprezy dzieci i młodzież szkolna prezentują program artystyczny dedykowany poecie. Organizowany jest także konkurs recytatorski poezji Pocka. Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych prezentuje dziedzictwo kulinarne oraz odbywa się kiermasz i konkurs na najsmaczniejsza potrawę.

Festyn uznany został w 2010 r. przez LGD za produkt lokalny w kategorii wydarzenie/impreza.

e-mail: kobiety.aktywne@wp.pl

"From Seed to Loaf – In the Land of Jan Pocek" Fest

"From Seed to Loaf - In the Land of Jan Pocek" Fest is an annual event organised by Active Women's Association of Markuszów Commune. Its aim is to promote cultural and culinary heritage of local community and foster the poetry of Jan Pocek. Jan Pocek, a recognized folk poet, for many years lived in Kaleń near Markuszów and a substantial part of his works is devoted to the charm and beauty of this area. The fest is dedicated to the memory of the poet, the beauty of the countryside and the cultural heritage. At the fest, school children and teenagers present the artistic program dedicated to Jan Pocek and take part in Jan Pocek poetry declamatory competition. Active Women's Association presents the culinary heritage of the region, organises food fair and the most delicious dish competition.

In 2010, "From Seed to Loaf - In the Land of Jan Pocek" Fest was awarded the local product logo by the LAG in the category: event.

e-mail: kobiety.aktywne@wp.pl

Gminna Orkiestra Dęta w Kurowie

Orkiestra Dęta z Kurowa jest jedną z nielicznych tego typu orkiestr na obszarze naszej LGD. Jej historia liczy sobie już ponad 100 lat. Jej założycielem w 1906 r. był ówczesny proboszcz kurowskiej parafii, ksiądz Stanisław Siennicki. Pierwsze występy orkiestry liczącej ponad 25 osób w wieku 12-30 lat miały miejsce wiosną 1907 roku. Grano zarówno podczas uroczystości kościelnych jak i na wiecach ludowych przed kościołem.

Obecnie orkiestra liczy 30 muzyków starszego i młodszego pokolenia. Kieruje nią kapelmistrz Sta-

The Communal Brass Band of Kurów

The Communal Brass Band of Kurów is one of few bands of this kind in the area of our LAG.

Its tradition is over 100 years old. The founder of The Communal Brass Band of Kurów was the then parish-priest of Kurów, Stanisław Siennicki who formed the band in 1906. The first performance of the orchestra with over 25 members aged 12-30 years old took place in spring 1907. The band played at church ceremonies and gatherings in front of the church.

Nowadays, The Communal Brass Band has 30 members of older and younger generation. The orchestra is

nisław Korniak (zatrudniony przez GOK) , który prowadzi również naukę gry na instrumentach dętych, z myślą o kontynuowaniu pięknych ponad stuletnich tradycji muzycznych przez młodych muzyków.

Repertuar orkiestry jest bardzo rozległy. Obejmuje utwory religijne, muzykę klasyczną, tradycyjną, rozrywkową i wciąż jest wzbogacany dzięki wspaniałemu kapelmistrzowi i zaangażowaniu muzyków-amatorów. Orkiestra uświetnia wszelkie uroczystości religijne, państwowe i okolicznościowe. Jest ambasadorem kultury lokalnej społeczności. Siedzibą orkiestry jest Gminny Ośrodek Kultury w Kurowie.

conducted by Stanisław Korniak (employed by The Communal Centre of Culture). Stanisław Korniak also teaches playing the wind instruments in the hope that young people will continue over 100 years' old music traditions. The Communal Brass Band repertoire is very rich. It includes religious compositions, classical music, traditional music and pop music pieces, and it is constantly being expanded thanks to the great involvement of the conductor and orchestra members. The band enriches various religious and secular ceremonies and acts as the ambassador of local community culture. The Communal Brass Band head office is located in The Communal Centre of Culture in Kurów.

Święto Róż w Końskowoli

To cykliczna impreza promocyjna, która organizowana jest corocznie w Końskowoli od 1998 r. Tematycznie nawiązuje do bogatej tradycji szkółkarstwa i produkcji ogrodniczej w gminie Końskowola mającej swój początek w XIX w. Warto wspomnieć, że szkółkarstwo w Końskowoli i okolicy zaczęło się od ogrodu w stylu angielskim założonego przez samą Izabelę Czartoryską.

Dziś Końskowola słynie z produkcji róż. Rocznie na terenie gminy gospodarstwa szkółkarskie wytwarzają około 4,5 mln sadzonek tych kwiatów. Produkcja ta trafia nie tylko na rynek krajowy, ale także na wschód i do krajów Unii Europejskiej.

Pierwsza edycja „Święta Róż" odbyła się w 1998 r. przy udziale wójta gminy Końskowola, Wojewódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego oraz firmy FLORPAK. Wówczas swoje kwiaty (45 odmian) wystawiło 9 plantatorów. Wystawie towarzyszyła sesja naukowa dotycząca historii uprawy róż na

Roses Festival in Końskowola

It is an annual promotional event, organised in Końskowola since 1998. Thematically, it refers to the rich tradition of plant nursery and orchard production in the commune of Końskowola dated back to 19th century. It is worth mentioning that the tradition of plant nursery in Końskowola and its environs began when Izabela Czartoryska established her own English garden.

Nowadays, Końskowola is famous for growing roses. Annually, on the territory of the commune the nursery plant farms produce around 4.5 mln of plant cuttings. Roses from Końskowola reach not only the national market, but also markets in the East and markets of European Union countries.

The first Roses Festival took place in 1998 in the cooperation with the commune administrator of Końskowola, Voivodeship Agricultural Consulting Centre and FLORPAK Company. At that time, 9 rose growers presented their flowers (45 rose varieties). The exhibition was followed by a conference on the his-

terenie gminy Końskowola oraz prawidłowej uprawy tych kwiatów. W późniejszych edycjach „Święta Róż" program imprezystawał się coraz bogatszy, wystawców ciągle przybywało. W trakcie święta zaczęto organizować konkurs na „Najpiękniejszą Różę".

Od dwóch lat „Święto Róż" otwiera Rajd Rowerowy „Szlakiem Różanym", który wiedzie wśród szkółek drzewek owocowych i krzewów ozdobnych, ale przede wszystkim przez wielobarwne plantacje róż wielkokwiatowych, rabatowych, pnących, parkowych, miniaturowych i piennych.

W 2010 r. XIII Święto Róż jako projekt przygotowany przez gminę Końskowola wybrane zostało przez Lokalną Grupę Działania „Zielony Pierścień" do dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Osi 4 Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013.

Więcej informacji o Festiwalu na stronie
www.konskowola.info.pl

tory of growing roses in the area of Końskowola commune and on the traditional ways of growing these flowers. The agenda of the subsequent Roses Festival editions becomes richer every year, and the number of florists who want to present their roses is constantly growing. Nowadays, the organisers, decided to launch "The Most Beautiful Rose" competition as a part of the festival.

For two years, Roses Festival opens the Bicycle Rally "On the Rose Trail" that crosses nursery plants of fruit trees and ornamental shrubs, but mainly goes across colorful plantations of: rambling roses, climbing roses, park roses, miniatures and mini-roses.

In 2010, 13th Roses Festival as a project prepared by the commune of Końskowola was chosen by the LAG to be co-financed by the European Union funds of European Agricultural Fund for Rural Development of Axis 4 Leader Rural Development Programme for 2007-2013.

For more information on the festival visit:
www.konskowola.info.pl

Szlak rowerowy „W Krainie Jana Pocka"

To wzorowo przygotowana i oznakowana kilkunastokilometrowa tematyczna pętla rowerowa, która promuje dziedzictwo kulturowe oraz przyrodniczo-krajobrazowe społeczności gminy Markuszów. Szlak przebiega przez miejsca związane z życiem ludowego poety Jana Pocka, przez jego „małą ojczyznę", pokazuje piękno przyrody oraz miejsca i zabytki związane z lokalną historią. Na jego trasie znajdują się następujące miejscowości: Markuszów, Łany, Kaleń, Kolonia Bronice, Bronice, Kolonia Góry, Góry i Zabłocie. Trasa szlaku przebiega po Płaskowyżu Nałęczowskim, po urozmaiconej rzeźbie terenu z charakterystycznymi wzniesieniami i wzgórzami. Przechodzi w pobliżu licznych stawów i łąk, przebiega w pobliżu Strumienia Olszowieckiego oraz urokliwej sieci wąwozów polodowcowych. Przy trasie lub w jej bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się cały szereg zabytków i wartych odwiedzenia miejsc. Szlak rowerowy wybiega

Cycling trail "In the Land of Jan Pocek"

Cycling trail "In the Land of Jan Pocek" is a perfectly signed and prepared thematic bicycle route of over a dozen kilometers that promotes natural landscape and cultural heritage of the commune of Markuszów. The route goes across places related to Jan Pocek – a folk poet; it crosses his "little homeland" and presents the beauty of nature as well as places and monuments of local history importance. "In the Land of Jan Pocek" cycling route passes through the following villages: Markuszów, Łany, Kaleń, Kolonia Bronice, Bronice, Kolonia Góry, Góry and Zabłocie. It goes along Nałęczów Plateau, characterized by numerous elevations and hills; it passes in the proximity of ponds, meadows, Olszowiecki stream and a picturesque network of ice-marginal gullies. There are many monuments and other worth visiting sites all along the path. The cycling route traverses the boundaries of the commune of Markuszów and presents places that are

poza teren gminy Markuszów, pokazuje miejsca związane historycznie, kulturowo, gospodarczo i krajobrazowo z gminą i parafią Markuszów.

Przy wsparciu finansowym z LGD „Zielony Pierścień" w ramach Osi 4 Leader PROW 2007-2013, Gminny Dom Kultury w Markuszowie w 2010 r. opracował i wydał piękny przewodnik po szlaku „W Krainie Jana Pocka". Na szlaku organizowane są rajdy rowerowe, w których uczestniczą miłośnicy rowerów z okolicznych gmin. Obecnie samorząd Markuszowa przygotowuje dokumentację na przedłużenie szlaku o kolejne kilkanaście kilometrów w północnej części Gminy.

Szlak rowerowy „W Krainie Jana Pocka" uznany został w 2010 r. przez LGD za produkt lokalny w kategorii produkt usługowy.

Więcej informacji na stronie
www.markuszow.pl
e-mail: lowczak@poczta.onet.pl

historically, culturally and economically connected with the commune and parish of Markuszów.

Thanks to the financial help of the LAG within the framework of 4 Leader Rural Development Programme for 2007-2013, in 2010 the Communal Cultural Centre of Markuszów published an exquisite guidebook of the cycling trail "In the Land of Jan Pocek"

The route is also a place for bicycle rallies organised for cycling enthusiasts from local communities. Currently, the authorities of Markuszów prepare the necessary documentation in order to expand the route to the northern part of the commune.

In 2010, the cycling route "In the Land of Jan Pocek" was awarded the local product logo by LAG in the category: service.

For more information visit:
www.markuszow.pl
e-mail: lowczak@poczta.onet.pl

Nałęczowskie Kolekcje Ziemianek

Do oryginalnych produktów lokalnych z naszego obszaru w kategorii sztuka/rękodzieło należą haftowane obrusy wykonane przez nałęczowski Klub Haftu „Ziemianka", którym kieruje Krystyna Tarka. Wzory haftów w wielu przypadkach mają już ponad 100 lat, ponieważ pochodzą z nałęczowskiej Szkoły Ziemianek działającej w Domu na Jabłuszku w latach 1908 – 1936. Zbiór 93 wzorów haftów zachował się dzięki jednej z uczennic Szkoły Ziemianek. We wzorach dominują motywy polnych i ogrodowych kwiatów rosnących w Nałęczowie – mieście ogrodzie oraz na rozległych pobliskich łąkach. Te niezwykłe hafty przypominane przez Klub „Ziemianek" nawiązują więc nie tylko do kulturowego dziedzictwa, ale także w swojej symbolice do miejsca skąd pochodzi artystyczny motyw haftu. W ciągu ostatnich 10 lat „Ziemianki" odtworzyły 64 egzemplarze haftów w postaci tzw. „Kolekcji Nałęczowskiej". Wiele ich prac bierze udział w krajowych i międzynarodowych wystawach. Same Ziemianki dzielą się swoimi umiejętnościami i włączają się w edukowanie dzieci i młodzieży poprzez organizowanie warsztatów hafciarskich dla uczniów ze szkół lokalnych a także udzielają konsultacji dorosłym.

www.noknaleczow.pl

Embroidery products of "Ziemianka" Embroidery Club in Nałęczów

Hand embroidered tablecloths made by "Ziemianka" Embroidery Club in Nałęczów leaded by Krystyna Tarka can be undoubtedly classified as original local products in the category: art/handicraft. The majority of embroidery patters are over 100 years old, as they originate from Ziamianki School of Nałęczów that functioned in "Dom na Jabłuszku" in the years 1908 – 1936. The collection of 93 embroidery patterns was preserved thanks to one of the students of Ziamianki School of Nałęczów. The majority of patterns include floral motifs of wild and garden flowers that can be found in Nałęczów. Thus, extraordinary products made by "Ziemianka" Embroidery Club do not only refer to the cultural heritage, but also to the place of origin of the embroidery pattern. In the last 10 years, the members of "Ziemianka" Embroidery Club reproduced 64 embroidery patterns that constitute so called "Nałęczów Collection." Their works appear on national and international exhibitions. Apart from embroidering, they also share their skills with others and take an active part in children and teenagers education; they organise embroidery workshops for pupils from local schools and work as embroidery tutors for adults.

www.noknaleczow.pl

Zespół Tańca Ludowego „Bystrzacy" w Wąwolnicy

Ten dziecięcy Zespół Tańca Ludowego z Wąwolnicy uznany został przez Lokalną Grupę Działania „Zielony Pierścień" za produkt lokalny w kategorii zespół regionalny. Zespół powstał w 1994 r. z inicjatywy Gminnego Domu kultury oraz Szkoły Podstawowej w Wąwolnicy. Jego nazwa wywodzi się od nazwy rzeki „Bystrej" przepływającej przez Wąwolnicę. W zespole występuje ponad 80 osób, dzieci i młodzież, w wieku od 5 do 18 lat. Na program artystyczny składają się pieśni i tańce z regionu lubelskiego a także tańce narodowe oraz zabawy dziecięce: w zagrodzie, gaik, sobótki, koniarz i koguciki. Zespół uczestniczy w przeglądach artystycznych, bierze aktywny udział w lokalnych obchodach świąt państwowych i kościelnych, kultywuje tradycje ojców. Młodzi artyści mają na koncie liczne występy zagraniczne w takich krajach jak: Węgry, Czechy, Mołdawia, Białoruś i Słowacja. Kierownikiem zespołu jest Irena Kolibska. Pierwszym instruktorem i kierownikiem muzycznym zespołu był Andrzej Kołacz. Obecnie choreografem jest Małgorzata Knap, a instruktorem muzycznym Grzegorz Kowalczyk.

The Folk Dance Group "Bystrzacy" in Wąwolnica

This children's Folk Dance Group from Wąwolnica was awarded the local product logo by LAG in the category: regional group.

The Folk Dance Group "Bystrzacy" was founded in 1994 on the initiative of the Communal Centre of Culture and the Elementary School in Wąwolnica. Its name originates in the name of Bystra River that flows through Wąwolnica. The group has over 80 members: children and teenagers, aged 5-18 years old. The Folk Dance Group from Wąwolnica performs traditional songs and dances of Lublin region as well as national dances and children's games. The group participates in various festivals, national and religious ceremonies and cherishes the tradition of their ancestors. Young artists have already performed in Hungary, the Czech Republic, Moldavia, Belarus, and Slovakia. The director of the group is Irena Kolibska. The first instructor and music director of The Folk Dance Group from Wąwolnica was Andrzej Kołacz. At present Małgorzata Knap the choreographer, and Grzegorz Kowalczyk Works as music instructor of the band.

Muzeum Nietypowych Rowerów w Gołębiu i Piknik artystyczny

Muzeum funkcjonuje od 2007 roku i jest kolekcją oryginalnych konstrukcji rowerowych zgromadzonych lub wymyślonych przez Józefa Majewskiego, właściciela placówki. Ma ono charakter interaktywny, ponieważ turyści mogą nie tylko oglądać rowery - eksponaty, ale także na nich jeździć.

Takich rowerów, jak w Gołębiu, nie zobaczymy chyba nigdzie. Zgromadzone eksponaty to głównie działa samego Józefa Majewskiego, nazywanego często szalonym konstruktorem. Zobaczyć można jednoślady przeznaczone do rekreacji i rozrywki. Oprócz tego rowery użytkowe, które mają duże rozbudowane bagażniki, przerobione przez p. Józefa. Jeden z rowerów gospodarczych ma dwa bagażniki i trzeci dodatkowy z przodu między siodełkiem a kierownicą. W 1981 r. został on nagrodzony przez Muzeum Techniki, „Młodego technika" i „Świat Młodych" trzecią nagrodą w kraju a rok później podobne usprawnienie dostało pierwszą nagrodę – chwali się J. Majewski. Są tu także rowery poziome. Różnią się one od tradycyjnych rowerów tym, że siedzi się na nich niżej i w innej pozycji. Można zobaczyć bicykl przypominający początki historii jednośladów i rowery akrobacyjne. Opiekuńczy rodzice mogą osobiście wozić swoje pociechy np. rikszą.

Museum of Unconventional Bicycles in Gołąb and the Artistic Picnic

The museum is open to public since 2007 and possesses a rich collection of bicycles and bicycle constructions collected or invented by Józef Majewski, the owner of the museum. The Museum of Unconventional Bicycles in Gołąb is an interactive museum, as its visitors can not only admire various kinds of bicycles, but also they are welcome to try them out. Bicycles collected in the museum in Gołąb are one of their kind, and it is scarcely possible to find such bicycle models elsewhere. Most of them are made by Józef Majewski who is nicknamed "crazy constructor." In the museum we can find different types of show and recreation bicycles; but also utility bicycles with expanded pannier racks remodeled by Józef Majewski.

One of utility bikes has two regular pannier racks at the back, and an additional one between the saddle and the handlebar. In 1981, it was awarded the Third Prize by the Museum of Technology along with „Młody technik" and „Świat Młodych" magazines; one year later, similarly remodeled bike got the First Prize – boasts Józef Majewski.

We can also find here recumbent bicycles that place the rider in a laid-back reclining position, a penny-farthing that was the first machine to be called "bicycle," and dirt bikes. Caring parents would have a chance to put their children in a rickshaw.

Placówka spełnia rolę edukacyjną. Można się w niej dowiedzieć o historii roweru i o prawach fizyki rządzących jego poruszaniem się.

Kustosz muzeum oferuje lekcje muzealne: „Naprawa i konserwacja roweru", „Historia roweru", „Pojazd ekologiczny – Pojazd przyszłości", „Czy światu zabraknie energii?". Muzeum jest atrakcją na międzynarodowym Szlaku Bursztynowym Greenways.

Właściciel Muzeum Rowerów jest również z zamiłowania kolekcjonerem nietypowych butelek. Ich pokaźną kolekcję nazwał prowokacyjnie Muzeum Pijaństwa i stanowi ono dodatkową atrakcję.

W 2010 r. muzeum uznane zostało przez Lokalną Grupę Działania „Zielony Pierścień" za produkt lokalny w kategorii produkt usługowy. W 2008 r. obiekt otrzymał wyróżnienie Marszałka Województwa Lubelskiego „Perełka Lubelszczyzny 2008".

„Piknik artystyczny" w Gołębiu organizowany przez Józefa Majewskiego przy Muzeum Nietypowych Rowerów uznany został także za produkt lokalny w kategorii wydarzenie. Dotychczas odbyło się 9 edycji pikników, na których promowani są artyści z obszaru LGD.

www.muzeumrowerow.pl
e-mail: muzeumrowerow@gmail.com

The museum plays also an educational role. Here, we can extend our knowledge on the history of bicycles and on scientific laws that govern the process of riding a bike.

Curator of the museum offers museum lessons: "How to maintain and fix a bike?", "The history of a bicycle," "An ecological vehicle – the vehicle of future," "Will the world run out of energy sources?" Museum is a tourist attraction of the international Amber Trail Greenways.

Apart from bikes, the owner of the museum collects unconventional bottles. His rich collection of unusual bottles got a controversial name of The Museum of Drunkenness, which constitutes an additional attraction.

In 2010, The Museum of Unconventional Bicycles in Gołąb was awarded the local product logo by LAG in the category: service. Earlier, in 2008, the museum was awarded the title of "Perełka Lubelszczyzny 2008" by the Marshal of Lublin Voivodeship.

"Artistic Picnic" in Gołąb organised by Józef Majewski at The Museum of Unconventional Bicycles was also awarded the local product logo by LAG in the category: event. So far, 9 editions of Artistic Picnic have been organised during which artists from our LAG area were promoted.

www.muzeumrowerow.pl
e-mail: muzeumrowerow@gmail.com

Szlak Żelaza i Kowalskich Tradycji w Wojciechowie

Jest to jeden z najlepiej przygotowanych sieciowych produktów turystyki wiejskiej w Polsce, który otrzymał wiele nagród na krajowych i międzynarodowych targach turystycznych. Jest efektem wieloletniej współpracy partnerskiej lokalnych podmiotów z sektora społecznego, gospodarczego i publicznego. Szlak posiada wariantowe komercyjne pakiety turystyczne dostosowane do indywidualnych potrzeb turystów. Jego koordynatorem jest Gminny Ośrodek Kultury w Wojciechowie.

W 2010 r. szlak uznany został przez Lokalną Grupę Działania „Zielony Pierścień" za produkt lokalny w kategorii produkt usługowy.

Ten produkt turystyczny, skierowany głównie do dzieci i młodzieży, obejmuje sześć „gwoździ programu" pozwalających poznać kowalstwo od procesu wytopu metali do powstania gotowej podkowy.

Wędrówka szlakiem rozpoczyna się wizytą w Wieży Ariańskiej, jest to tzw. „Pierwszy Gwóźdź Programu", gdzie znajduje się jedyne w Polsce Muzeum Kowalstwa. Tutaj turyści poznają historię kowalstwa, oglądają imitację starej kuźnioraz ekspozycję wyrobów kowalstwa artystycznego wykonanych przez kowali polskich i zagranicznych. „Drugi Gwóźdź Programu" to zajęcia warsztatowe w Wieży Ariańskiej. Z pomocą instruktora dzieci własnoręcznie wykonują podkowę z masy solnej. Mali turyści zamieniają się w małych kowali, „kują" swoją podkowę, nadają jej właściwy kształt,

Trail of Iron and Blacksmith Traditions in Wojciechów

Trail of Iron and Blacksmith Traditions in Wojciechów is one of best prepared rural tourism network product in Poland, it was awarded many prestigious prizes during national and international travel shows. The trail is the result of a long-term partnership cooperation between local entities of social, economic and public sector. It possesses commercial tourist packages suited to the needs of individual tourists.

The trail is supervised by the Communal Centre of Culture in Wojciechów. In 2010, Trail of Iron and Blacksmith Traditions in Wojciechów was awarded the local product logo by Local Action Group in the category: service.

The main targets of this tourism product are children and teenagers. The trail covers six "High Spots" that enable us to get acquainted with the art of blacksmithing; starting with the presentation of metal smelting process and finishing with horseshoe making. Our journey starts at the Ariańska Tower, the First High Spot, where unique Polish Museum of Blacksmithing is located. Here, tourists learn about the history of artisan blacksmithing, visit the model of an old smithy and the exhibition of artisan blacksmithing works made by artists from Poland and abroad.

The workshops at the Ariańska Tower are the Second High Spot of the journey. During the workshops, children, with instructor's assistance, create their own horseshoe made of salt dough. Little tourists become young blacksmiths and they forge horseshoes according to their tastes and skills, what makes them unique.

zdobią ja tak, żeby stanowiła niepowtarzalny i indywidualny wyrób. „Trzecim Gwoździem Programu" jest Kuźnia Romana Czernieca, która ma swój początek w 1920 r. Wizyta obejmuje zwiedzanie warsztatu, barwne opowieści kowala o dziejach wojciechowskiej kuźni, pokaz kucia podkowy, zwiedzanie galerii wyrobów kowalskich oraz zakup pamiątek. Turyści podczas zwiedzania kuźni pełnia rolę pomocników kowala, odgrywając rolę zarówno ucznia jak i często ... konia. Na koniec kowal każdemu uczestnikowi wycieczki smaruje nos czarnym, diabelskim smarowidłem dla zachowania szczęścia i wszelkiej pomyślności.

„Czwarty Gwóźdź Programu" to domowy obiad „U Kowalowej" w gospodarstwie agroturystycznym położonym nad rzeką w otoczeniu pięknej zieleni. Po posiłku turyści zwiedzają „Piąty Gwóźdź Programu", czyli Chatę Kowala z początku XX w. w Miniskansenie Wojciechosko Zagroda. Ostatni „Szósty Gwóźdź Programu" to Młyn Hipolit, w którym mieści się Muzeum Minerałów. Tutaj turyści uczestniczą w zajęciach warsztatowych, podczas których wytopiony w dymarce metal jest odlewany w formie. Taką formę każdy turysta wykonuje z gliny według własnego projektu. Dodatkową atrakcją jest płukanie złota, zwiedzanie wystawy minerałów, skamieniałości i meteorytów połączonej z pokazem erupcji wulkanu oraz z prezentacją multimedialną pt. „Księżyc" a także z lekcją „Świat zamknięty w bursztynie" – historią bursztynu i pokazemszlifowania.

Więcej o szlaku na stronie:
www.kowale.com.pl;
email: gok@agroturystyka.pl lub kowale@kowale.com.pl

The Third High Spot is The Smithy of Roman Czerniec which was established in 1920. Here, tourists have the opportunity to visit a blacksmith's workplace and the exhibition of blacksmithing products, listen to interesting stories about the history of a smithy in Wojciechów, assist to/see the process of horseshoe making and buy some souvenirs. While visiting the smithy, tourists often help the blacksmith, and act as the blacksmith's students or... horses. At the end of the visit, the blacksmith puts black devil lubricate on participants' noses what brings luck and happiness.

The Fourth High Spot is a home-made dinner in the agritourism farm "At Kowalowa"situated near the river and surrounded by nature. After that, tourists proceed to the Fifth High Spot – the Blacksmith's Hut which dates back to the beginnings of 20th century and is situated in the small heritage museum Wojciechosko Zagroda. The final - The Sixth High Spot of our journey is Hipolit Mill where the Mineral Museum is located. Here, tourists participate in the workshops during which they can see how smelted in the bloomery iron is being poured into the mould. Each participant can make his personally designed mould.

Tourists can also participate in other attractions such as: gold panning, visiting the exhibition of minerals, fossils and meteorites accompanied by the volcano eruption show and a multimedia presentation entitled "The Moon," as well as the lecture "World enclosed in amber" – on the history of amber and a grinding show.

For more information visit: ***www.kowale.com.pl;***
email: gok@agroturystyka.pl or kowale@kowale.com.pl

Wojciechów: Ogólnopolskie Warsztaty Kowalskie, Ogólnopolskie Spotkania Kowali i Targi Sztuki Kowalskiej

Jest to jedyny tego typu cykl „kowalskich" imprez w Polsce. W ich organizacji uczestniczą partnerzy lokalni z gminyWojciechów, a całość przygotowań koordynuje Gminny Ośrodek Kultury.

W 2010 r. cykl tych imprez uznanyzostał przez Lokalną Grupę Działania „Zielony Pierścień" za produkt lokalny w kategorii wydarzenie.

Ogólnopolskie Warsztaty Kowalskie to jedyna „szkoła kowalstwa" w Polsce. Adresowane są do młodych adeptów sztuki kowalskiej oraz kowali, którzy chcą poszerzyć swoje umiejętności kucia „na gorąco". Prowadzą je wykwalifikowani mistrzowie kowalstwa. Podczas warsztatów uczestnicy

Wojciechów: Polish Blacksmithing Workshops, Polish Blacksmiths Meetings and Blacksmith Fair

This is the only event of this kind in Poland. It is organized by the local partners of the commune of Wojciechów and supervised by the Communal Centre of Culture.

In 2010, the event was awarded the local product logo by Local Action Group in the category: event.

Polish Blacksmithing Workshops is the only "blacksmithing school" in Poland. The workshops are organised for men who aspire to become blacksmiths and for experienced blacksmiths who want to improve their professional skills. Polish Blacksmithing Workshops are conducted by qualified blacksmiths. The participants learn different techniques of iron forging and blacksmith tools making. Within

uczą się techniki kucia i zdobienia metalu oraz wykonywania narzędzi kowalskich. W ramach nauki organizowane są pokazy wykonywania kleszczy kowalskich, siekiery, regeneracji lemiesza czy klepania kosy. Dotychczas w 15 edycjach Warsztatów wzięło udział 220 uczestników.

Podczas Ogólnopolskich Spotkań Kowali uczestniczą kowale artyści z kraju i zagranicy. Biorą udział w wykładach, pokazach i konkursach kowalstwa artystycznego. Podczas konkursu kowale przygotowują prace najczęściej według tradycyjnych wzorów, charakterystycznych dla regionu, z którego pochodzą.

Ważną częścią kowalskiego święta są Targi Sztuki Kowalskiej, podczas których mistrzowie na stoiskach prezentują i sprzedają swoje wyroby.

Więcej o wydarzeniu na stronie
www.kowale.com.pl ;
email: gok@agroturystyka.pl lub kowale@kowale.com.pl

the framework of the workshops there are also various performances being organised: blacksmith tongs and axe making, ploughshare and scythe renovation. So far, in 15 editions of Polish Blacksmithing Workshops took part 220 participants.

Polish Blacksmiths Meetings attract blacksmith artists from Poland and abroad.

They participate in lectures, shows and artisan blacksmithing contests. For the contest, blacksmiths usually prepare works which represent traditional patterns that are typical of the region they come from.

An important part of blacksmithing festival is also the Blacksmith Fair during which blacksmith masterpieces are being sold.

For more information visit:
www.kowale.com.pl;
email: gok@agroturystyka.pl or kowale@kowale.com.pl

Miniskansen „Wojciechosko Zagroda"

To jedna z atrakcji na Szlaku Żelaza i Kowalskich Tradycji. Miniskansen „Wojciechosko Zagroda" przedstawia tradycyjny obraz wiejskiego obejścia urządzony według babcinych opowieści– mówi Małgorzata Kowalczyk, właścicielka i pomysłodawczyni całego przedsięwzięcia. Można tu zwiedzić tradycyjną zagrodę chłopską składającą się z chałupy, stodoły i warsztatu stolarskiego. W ramach zwiedzania przewidziana jest także prezentacja dawnych codziennych czynności jak np.: młócenie cepami, mielenie zboża w żarnach, pranie na tarze, kręcenie ibuł, karsk i gajdoków oraz przędzenie wełny. Najmłodsi turyści mogą pomóc w obrządku zwierząt takich jak: kozy, kuce, owce, świnie, króliki, ptactwo. W programie przewidziana jest także prezentacja tkania przy tradycyjnym warsztacie tkackim oraz pracy garncarza w Izbie Garncarza, w której znajduje się także krótka historia tego rzemiosła i ekspozycja naczyń.

Wyjątkową atrakcją Miniskansenu jest Zagroda Kowala składająca się z chałupy rodziny kowala (w niej znajdują

Small heritage museum "Wojciechosko Zagroda"

Small heritage museum "Wojciechosko Zagroda" is a tourist attraction situated on Trail of Iron and Blacksmith Traditions. It presents the traditional image of a farmyard arranged in accordance with my grandmother stories"- says Małgorzata Kowalczyk, the owner and the founder of "Wojciechosko Zagroda." In "Wojciechosko Zagroda" you can see a traditional rustic farmyard composed of: a peasant hut, a barn and a carpenter's bench. During your visit you can also see presentations of some everyday duties of the past: threshing with flails, grinding with a hand mill, washing on a washboard or spinning wool. The youngest tourist can feed farm animals: goats, ponies, sheep, pigs, rabbits and birds. Program of the visit at "Wojciechosko Zagroda" includes as well the presentation of weaving on a Jacquard loom and potter's work in the Potter's Chamber, where we can learn about the history of the pottery and see the exhibition of pottery and kitchen utensils.

The unique attraction of "Wojciechosko Zagroda" is the Blacksmith's Farm composed of a blacksmith's hut (with artic-

się rzeczy codziennego użytku) i starej drewnianej kuźni z 1918 r. w pełni wyposażonej w kowalskie narzędzia takie jak: miech kowalski, młotki, szczypce, kleszcze, wiertarki i inne. Przechodząc przez pole kowala można zobaczyć różne gatunki zbóż oraz zajrzeć do warzywniaka żony kowala.

Do zwiedzania udostępniona jest także wystawa dawnych maszyn rolniczych z elementami kutymi przez kowala.

W ofercie Miniskansenu przewidziane są także: warsztaty garncarskie, bibułkarskie oraz udział w okresowych pracach polowych.

W 2010 r. miniskansenuznany został przez Lokalną Grupę Działania „Zielony Pierścień" za produkt lokalny w kategorii produkt usługowy. Obiekt ten w tym samym roku zajął pierwsze miejsce w wojewódzkim konkursie agroturystycznym w kategorii - najbardziej innowacyjny produkt turystyki wiejskiej.

Więcej informacji na:
www.wojciechoskozagroda.pl
e-mail: wojciechoskozagroda@interia.pl

les of daily use) and an old wooden smithy built in 1918 and equipped with blacksmith tools such as: blacksmith's bellows, hammers, pincers, blacksmith tongs, drills, etc.

While crossing the blacksmith's field, we can see various kinds of cereals and pop in to the blacksmith's wife vegetable garden. An exhibition of ancient agricultural machinery with forged elements is also open to visitors.

The tourist offer of "Wojciechosko Zagroda" includes as well: workshops of pottery and tissue paper craft, and the possibility to participate in seasonal agricultural activities.

In 2010, small heritage museum "Wojciechosko Zagroda" was awarded the local product logo by Local Action Group "Green Belt" in the category: service.

Also in 2010, "Wojciechosko Zagroda" won the First Prize in the Voivodeship Agricultural Contest in the category: the most innovative product of agricultural tourism.

For more information visit:
www.wojciechoskozagroda.pl
e-mail: wojciechoskozagroda@interia.pl

Grupa Rekonstrukcji Historycznych „Wilki" w Osinach

Historical Reenactment Group "Wilki" in Osiny

Grupa Rekonstrukcji Historycznych „Wilki" w Osinach (gm. Żyrzyn)

GRH „Wilki" działa od 2004 r. W 2010 r. uznana została przez Lokalną Grupę Działania „Zielony Pierścień" za produkt lokalny w kategorii zespół regionalny. Grupa specjalizuje się w prezentacji widowisk odtwarzających wydarzenia z początku II Wojny Światowej. Celem jej działalności jest zachowanie pamięci o historii, ludziach, wydarzeniach po to aby zachować tożsamość i dziedzictwo kulturowe.

Działalność tej grupy, której widowiska ogląda w plenerze po kilka tysięcy ludzi, rozpoczęła się całkiem niewinnie. *Wszystko zaczęło się w październiku 2004 r., od szkolnego apelu poświęconego 65. rocznicy ostatniej bitwy Wojny Obronnej 1939 r. pod Kockiem. Z tej okazji został przygotowany dla dzieci Szkoły Podstawowej w Osinach specjalny, upamiętniający to wydarzenie, apel. Oprócz recytacji, wierszy i garści informacji o tym wydarzeniu, zorganizowaliśmy wystawę pamiątek po tamtych czasach a starsi koledzy przyodziali mundury i oporządzenie, takie, jakie nosili żołnierze w Bitwie Kockiej. Tego samego dnia udali się w okoliczne plenery, aby przeprowadzić sesję zdjęciową. Efekty były zaskakujące. Mimo, że kilku z zaangażowanych chłopaków wycofało się, to zapał i chęć poznawania historii pozostał w kilku innych, do których dołączyli pozostali. W maju 2005 r. prace przy tworzeniu grupy na nowo ożyły. Dołączyło kilku nowych kolegów, nie tylko z naszej wsi. Zaczęliśmy kompletować mundury, wyposażenie i potrzebne rekwizyty* – piszą na swojej stronie internetowej członkowie grupy.

Historical Reenactment Group "Wilki" in Osiny (the commune of Żyrzyn)

Historical Reenactment Group "Wilki" was founded in 2004. In 2010, it was awarded the local product logo by Local Action Group "Green Belt" in the category: regional group.

The group specialises in reenacting events that took place at the beginning of the Second World War. The object of the group is to commemorate history, people and events of the past in order to preserve national identity and cultural heritage.

The beginnings of Historical Reenactment Group "Wilki" were rather inconspicuous.

All began in October 2004 at the school assembly on the occasion of 65th anniversary of the Battle of Kock in 1939. *On this occasion, for pupils from Elementary School in Osiny we prepared a special assembly commemorating those events. Apart from providing some information concerning that event and poetry declamation contest, we organized relics exhibition and dressed up as soldiers who took part in the Battle of Kock. The same day we did a photo session in the nearby locations. The results were stunning. Despite the fact that some boys involved in the project had resigned, the ardour and desire to explore history attracted new members of the group. In May 2004 the group was resurrected. Some boys from other villages decided to join us. We started to collect military uniforms and props.* – as the members of the group write on their website.

The founders of Historical Reenactment Group "Wilki" are: Artur Wydra, Paweł and Piotr Matraszek, Łukasz Bernat,

Tworzącymi pierwsze zręby Grupy Rekonstrukcji Historycznych byli: Artur Wydra, Paweł i Piotr Matraszkowie, Łukasz Bernat, Mariusz Kozak, Łukasz Mizura, Łukasz Wiak, Paweł Noworolnik i Emil Gojdz. Grupa otrzymała pierwsze zaproszenia do udziału w prawdziwych rekonstrukcjach historycznych...no i wszystko się zaczęło. Wyjazdów było coraz więcej, były one coraz ciekawsze. Po jakim czasie wraz z księdzem Andrzejem Mizurą, animatorem Wilków, grupa postanowiła zorganizować własną batalię ...

Do ostatnio prezentowanych rekonstrukcji przez GRH „Wilki" należą takie widowiska jak: „Kamienie wołać będą", „Kresy w czerwieni" (Puławy 2008 r.) oraz „Ludzie milczeli ... drzewa przekazały tajemnicę" (Żyrzyn 2010 r.). Inscenizacje te odnoszą się do wydarzeń wojennych po 17 września 1939 r. i zbrodni Katyńskiej. W tych plenerowych spektaklach jako aktorzy występują nie tylko członkowie stowarzyszenia „Wilki", ale także mieszkańcy okolicznych wsi – dorośli i dzieci. Rekonstrukcje historyczne angażują zatem całą społeczność lokalną Gminy Żyrzyn. Efektem jej pracy jest zawsze kilkutysięczna widownia poruszona do głębi tematyką spektaklu i autentyzmem aktorów.

Przedstawienie „Ludzie milczeli ... drzewa przekazały tajemnicę" jako projekt wybrane zostało przez Lokalną Grupę Działania „Zielony Pierścień" do dofinansowania ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz wspierania Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Osi 4 LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Więcej informacji o GRH „Wilki" znaleźć można na:
www.wilki.zyrzyn.pl

Mariusz Kozak, Łukasz Mizura, Łukasz Wiak, Paweł Noworolnik and Emil Gojdz. The group was invited to take part in real historical reenactments. They participated in more and more events of that kind. Finally, together with their coordinator – priest Andrzej Mizura, the group decided to organise their own battle.

Recently, Historical Reenactment Group "Wilki" prepared the following performances:

"Kamienie wołać będą" ("Stones will scream"), "Kresy w czerwieni" ("Kresy in red" - Puławy 2008) and "Ludzie milczeli ... drzewa przekazały tajemnicę" ("People remained silent...trees unveiled the secrecy"- Żyrzyn 2010). All these performances refer to the Katyń massacre and the events that took place after 17th September 1939.

It is worth mentioning that, apart from the members of "Wilki," also residents of nearby villages – children and adults – take an active part in the open-air performances. Thus, the whole community of the commune of Żyrzyn is engaged in the historical reenactments. The large audience of the performance (the reenactments usually attracts several thousands of viewers) is always profoundly moved by the theme and by striking authenticity of actors.

The performance entitled "Ludzie milczeli ... drzewa przekazały tajemnicę" was chosen by Local Action Group "Zielony Pierścień" to be co-financed by the European Agricultural Fund for Rural Development of Axis 4 Leader Rural Development Programme for 2007-2013.

For more information visit:
www.wilki.zyrzyn.pl

Wydarzenie kulturalne „Dziedzictwo Ojców"

„Dziedzictwo Ojców" to uroczystość kulturalna obchodzona cyklicznie w Żyrzynie. W jej organizację włącza się cała społeczność gminy Żyrzyn. W 2010 r. uznana została przez Lokalną Grupę Działania „Zielony Pierścień" za produkt lokalny w kategorii wydarzenie. Charakterystyczną częścią tej Imprezy jest tzw. „Kolorowy jarmark" – krótkie spektakle przygotowywane przez koła gospodyń wiejskich prezentujące dawne lokalne obrzędy i zwyczaje, jak np. darcie pierza, oczepiny, kiszenie kapusty, pieczenie chleba,

Cultural event "Heritage of Our Forefathers"

"Dziedzictwo Ojców" is an annual cultural event that takes place in Żyrzyn. The whole community of Żyrzyn is involved in its organization. In 2010, "Dziedzictwo Ojców" was awarded the local product logo by the LAG in the category: event. This cultural event is famous for its "Colorful Fair" – short performances prepared by farmers' wives associations and presenting regional customs such as: capping ceremony, making Sauerkraut, bread baking, etc. Tourists have also the opportunity to

kolędnicy, prządki i inne. Podczas imprezy można także wziąć udział w warsztatach rękodzielniczych oraz samodzielnie wykonać np. kwiaty z bibuły, spróbować pracy na warsztacie tkackim, uczyć się malowania na szkle, haftowania czy wyszywania. Uroczystościom towarzyszy wystawa lokalnego rękodzieła i zanikającego rzemiosła oraz degustacja potraw regionalnych.

Warto wspomnieć, że do najbardziej charakterystycznego rzemiosła dla gminy Żyrzyn należy tkactwo. W Borysowie pod Żyrzynem otwarta jest Izba Regionalna, w której prezentowane są prace lokalnych tkaczek oraz organizowane warsztaty tkackie. Izba ta wybrana została przez LGD jako jedną z atrakcji do projektu „EkomuzeumLubelszczyzny – Żywa Tradycja".

participate in handicraft workshops, make tissue paper flowers, and try weaving, glass painting, or embroidering. The event is accompanied by the exhibition of local handicraft and dying artisanship as well as regional cuisine presentation.

It is worth pointing out that weaving is the traditional handicraft of Żyrzyn commune. In Borysów, there is a Regional Chamber where we can admire the works of local weavers and take part in the weaving workshops. The Regional Chamber was chosen by LAG to be a part of Lublin Region Ecomuseum "Living Tradition."

Cultural event "Dziedzictwo Ojców" promotes local products and folk art; it strengthens community ties and

Wydarzenie „Dziedzictwo Ojców" promuje lokalne produkty oraz twórczość ludową. Wzmacnia lokalne więzi oraz zachęca dzieci i młodzież do kultywowania lokalnych tradycji.

W ramach projektu impreza wybrana została w 2010 r. przez Lokalną Grupę Działania „Zielony Pierścień" do dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Osi 4 Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

www.zyrzyn.pl

encourages children and teenagers to preserve local traditions.

In 2010, the event was chosen by the LAG to be co-financed by the European Agricultural Fund for Rural Development of Axis 4 Leader Rural Development Programme for 2007-2013

www.zyrzyn.pl

Ważne strony internetowe:

www.europa.eu

www.enrd.ec.europa.eu

www.minrol.gov.pl

www.arimr.gov.pl

www.lubelskie.pl

www.prow.lubelskie.pl

www.mf.gov.pl

www.mrr.gov.pl

www.efs.lubelskie.pl

www.ksow.pl

www.grupypartnerskie.pl

www.szlakbursztynowy.pl

OPRACOWANIE TEKSTU:
Biuro LGD „Zielony Pierścień"

ZDJĘCIA:
archiwum LGD, archiwum gmin należących do LGD, Dariusz Kierzek,
Marek Bartkowiak, archiwum Nałęczowskiego Ośrodka Kultury,
Gminny Ośrodek Kultury w Wojciechowie, Gminny Ośrodek Kultury w Kurowie,
Stowarzyszenie „Dwa Brzegi", Paweł Wieczorek, Sławomir Łowczak,
Knajpa „U Fryzjera", Małgorzata Urban

OPRACOWANIE GRAFICZNE:
Konrad Rządowski

Lokalna Grupa Działania (LGD)
„Zielony Pierścień"

ul. St. Żeromskiego 1,
24-150 Nałęczów

Tel./fax +48 81 50 16 140
Tel. +48 81 50 16 141

e-mail: lgd@zielonypierscien.pl

www.zielonypierscien.pl